

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski dnevnik

7096 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

PP 559
24 maggio 1
tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 142 (14.233)

Trst, nedelja, 21. junija 1992

Socialistični mandatar vztrajno uresničuje svoj programski načrt

Amato nadaljuje z delom

*V ponedeljek bo zaključil prvi krog pogajanj, v torek pa predložil osnutek vladnega programa
Pred koncem tedna naj bi že sestavil novo vlado - Pozivi DSL, naj ne beži pred odgovornostjo*

RIM — Giuliano Amato (na sliki AP) se trudi, da bi uresničil vlado, ki bi v doglednem času (od osem do devet mesecev) urenila in rešila najbolj nujna vprašanja in bi se nato posvetila institucionalnim reformam. To sta včeraj novinarjem povedala predstavnik Unione Valdotaie Cesare Dujany in Lucien Caveri po srečanju s socialističnim mandatarjem.

Ob koncu včerajšnjih pogajanj, sestel se je tudi z Rizom (SVP), s Pannello in z Orlandom, je Amato navedel, da se popolnoma strinja s tistimi, ki zahtevajo ob »lažji«
tudi uspešnejšo vlado. Vsekakor je potrdil, da bo v ponedeljek sklenil prvi krog pogajanj z vsemi parlamentarnimi skupinami, v torek pa jim bo izročil osnutek vladnega programa, tako da bi lahko že pred koncem tedna sestavil novo vlado.

Medtem pa dobesedno dežujejo predlogi in sugestije raznih strankarskih veljakov. Liberalec Patuelli je poudaril, da Amatova vlada ne sme postati »terminalska«, andreotijevac Cristofori pa je podčrtal, da mora Amato odločno nadaljevati po svoji poti in mora stalno imeti na vidiku, da država ne

potrebuje prehodnih rešitev. Podtajnik PRI Giorgio Bogi je navedel, da republikanci čakajo na Amatov program in šele nato bodo dali dokončne ocene. Vsekakor pa po Bogijevih besedah Amatov pristop še ne prepričuje, saj ne prihaja do izraza prava volja do sprememb.

Pannella je vztrajal, da mora Amato v vladno večino potegniti tudi DSL. Od Occhettove stranke pa je zahteval, da »mora izbrati in mora rasti«
in da ne sme dopustiti, da bi jo mali ljudje prepričali, da se ne odloči. Tudi Vizzini smatra, da mora »DSL prevzeti nase širšo odgovornost«. Socialdemokratski tajnik istočasno ugotavlja, da bodo vlada lahko dosegla širše zaupanje, če bodo besedam sledila dejanja. Po njegovem ima Amato sposobnost, da to tudi uresniči.

Amatova zagotovila, da v njegovi vladi ne bo ljudi, ki bi vzbujali sume v moralno oporečnost, Orlandova Mreža vsestransko podpira in že napoveduje, da se bo ob zapupnici vzdržala. Misovec Pontone pa je včeraj poudaril, da bi se moral Amato zamisliti ob sedanjem ozračju splošnega optimizma.

Organizirana blokada parlamenta onemogoča volitve

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Kaže, da gre akutni del italijanske politične krize k zapletenemu in kontradiktornemu koncu. Pa vendar, po hudih pretresih bo Italija dobila vlado in novo politično ravnovesje. V Sloveniji pa je na površini zelo mirno, sprememba desnosedinske vlade s demokristjanskim predsednikom v levo sredinsko z laičnim predsednikom je potekala dokaj mirno brez resnejših pretresov. Toda sedaj se stvari izredno zapletajo, prihaja do ostre polarizacije, poskusa obnavljanja dveh blokov, in kar je nam najhuje, do parlamentarne splošne politične blokade z nevarno perspektivo neustavnih rešitev.

Pričnimo kot običajno z nekaterimi številkami. Opozicija razpolaga: Slovenska demokratična zveza - narodno demokratska stranka 10 poslancev, Slovenska ljudska stranka 37 poslancev, Slovenski krščanski demokrati 26 poslancev, Liberalna stranka 4 poslanci in Demos 6 poslancev. Skupaj 83. Dejansko jih je nekaj več, ker ne volijo dosledno za sedanjo vlado na primer zeleni, pa še nekateri drugi, tako da združena opozicija lahko računa na 85-90 poslancev od skupnih 240. Drnovškova vlada ima torej zelo trdno in obsežno večino, ki jo je imela Peterletova samo ob samem začetku.

Toda slovenski parlament ima zelo malo profesionalnih poslancev, v veliki večini so to prostovoljci, ki si morajo služiti kruh in ki prejemale samo zelo borno odškodnino za potne stroške. Parlament je razdeljen na tri zборе: v dveh ima pozicija dokaj obsežno večino, v zboru občin pa samo 41 od skupnih 80 poslancev.

V takih pogojih je izredno vabljivo in lahko blokirati delo parlamenta. Dovolj je potegniti iz dvorane nekaj poslancev in potrebne kvorumu 41 v dotičnem zboru ni več in nič ni mogoče sprejeti. Podobne ugotovitve seveda veljajo za vse parlamentarne komisije, za celotno parlamentarno delo.

Seveda pa resnična kriza ni aritmetično parlamentarna, temveč politična. Opozicija se je

Predsedstvo Bosne in Hercegovine proglasilo splošno vojno stanje in mobilizacijo

Sarajevsko letališče še blokirano zaradi srbsko-četniških napadov

LJUBLJANA — Predsedstvo BiH je včeraj v tej republiki razglasilo vojno stanje, kar na podlagi prvih informacij pomeni splošno mobilizacijo ter uvedbo delovne obveznosti za javna in druga podjetja. Napadi srbske vojske na Sarajevo so se medtem nadaljevali. Siloviti pehotni spopadi so v tem mestu potekali že v noči na soboto. Srbske sile so s topovi obstreljevale predvsem območja občin Stari grad in Novi grad. Na območju občine Dobrinja pa so, podprti s topniškim in tankovskim ognjem, večkrat poskušali izvesti pehotni preboj, vendar so pripadniki bosanskohercegvske TO vse napade odbili. Obrambne sile mesta naj bi celo prešle v protinapad, zasedle vojašnico v Nedžarićih, uničile več agresorskih tankov in oklepnih vozil ter stisnile obroč okoli srbskih položajev na Vogošću.

Po dokaj mirnem dopoldnevu so se napadi srbskega topništva včeraj popoldne znova okrepili. Tarča napada so bili Baščaršija, Jarčedoli in Dobrinja, nekaj granat pa je znova zadelo poslopje časopisne hiše Oslobođenje. Bosanskohercegvska TV je včeraj poročala o grozljivem obstreljevanju naselja Alipašino polje, kjer bi se skoraj ponovila tragedija iz ulice Vase Miskina. Sestradani prebivalci tega naselja so izkoristili kratko zatišje za iskanje hrane, ko jih je srbsko topništvo dobesedno zasulo z granatami, dejavni pa so bili tudi ostrostrelci. V paničnem begu je bilo, po izjavah de-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Špekulacije z mrtvimi

SARAJEVO — Včerajšnji poziv srbskih oblasti s Pal, da bodo truplo umrlega novinarja Iva Standerkja pokopali na Palah, če ga nihče ne bo želel prevzeti, je navadna laž, ki jo skuša režim Radovana Karadžića izrabit za normalnim ljudem nerazumljive interese, piše v današnji izjavi, ki so jo podpisali novinarji Medina Belalić, novinar Slobodne Bosne, Sead Numanović, dopisnik Irne, Zekerijah Smajić, dopisnik Slovenske tiskovne agencije in dopisnik ANSE.

»Ob pozivu srbskih oblasti s Pal zainteresiranim osebam, da naj odpeljejo truplo slovenskega novinarja Iva Standerkja, obveščamo domačo in tujo javnost, da že od smrti našega kolega 15. junija letos trdovratno poskušamo vzpostaviti zvezo z bolnišnico na Palah z namenom, da bi se dogovorili o prevzemu trupla. Nikoli nismo uspeli dobiti nobenega odgovornega od bolnišničnega osebja niti od srbskih oblasti. Vedno so nas pošiljali na drug naslov. Prek Unproforja v Sarajevu in Beogradu, komisije za zamenjavo izgubljenih in umrlih oseb, predsedstva in vlade BiH ter prek tujih tiskovnih agencij smo poslali številne prošnje, da nam izročijo truplo našega kolega. Kolikor vemo, sta tako zahtevo poslali tudi slovenska vlada in Mladina. (STA)

Pričevanja o strahotah v četniških taboriščih

BOSANSKI BROD — Okoli 900 izmučenih žensk, otrok in starejših ljudi muslimanske narodnosti iz Vasi Kozarac, ki so bili v prijedorskem taborišču, je sinoči prispelo v sprejemni center v Bosanskem Brodu.

Po pripovedovanju »taboriščnikov«
so srbska vojska in četniki ropali, posiljevali in nasploh kruto ravnali z vsemi zajetimi. Moški so ostali v taborišču, kakšna je njihova usoda, ne ve nihče.

Večina pregnancev iz Kozarca je zjutraj odpotovala proti Požegi, v sprejemni center, ostali pa gredo k sorodnikom in prijateljem na Hrvaškem, v Slovenijo in tujino.

V sprejemni center naj bi danes prišlo okoli dva tisoč beguncev iz okolice Prijedora. (STA)

Ruski državni pravdnik o pomoči KPSZ italijanskim komunistom

Cossutta: Stepankov je provokator

RIM — »Ko ruski državni pravdnik Stepankov čenča o hipotetičnih stikih med KPI in terorizmom in o hipotetičnih odnosih med mano in rdečimi brigadami, ali je neodgovoren norec, ki ne ve, kaj pravi, ali pa je vulgarni provokator.«
Tako je senator Stranke komunistične prenovne Armando Cossutta odgovoril na intervju z ruskim generalnim državnim pravdnikom Valentinom Stepankovom, ki ga je objavil včerajšnji Corriere della sera.

Ruski sodnik je namreč na vprašanja o financiranju KPI s strani sovjetske partije med drugim navedel, da so se po »ohladitvi«
odnosov med KPSZ in KPI »sklicevali na Cossutta«. Na dodatno vprašanje o morebitnem financiranju drugih strank ali

skupin in o morebitnih tveganjih za Cossuttovo življenje, je Stepankov navedel: »Če je bil vezan s čim, kot so rdeče brigade in če se boji, da bi preiskava osvetlila ta del njegove dejavnosti, v takem primeru se lahko česa boji. Če pa je šlo le za medsebojno pomoč med dvema partijama, to ni noben kriminal in se mu ni treba bati.«

Glede možnosti vezi med terorizmom in »tistimi člani KPI, ki so končali »vajeništvo«
v Moskvi«, pa je Stepankov povedal, da je treba prej ugotoviti, kam in kako so končale te osebe. Ruski državni pravdnik je še navedel, da je skoraj gotovo »vajeniško dobo«
končalo v Moskvi več kot 19 članov

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Lombardija še vedno v vrtincu škandalov z zakupi in podkupninami

Pripor za milanska osumljenca

V Monzi zaslišujejo aretirane

MILAN — Medtem ko se nadaljuje sodne preiskave o zakupih in podkupninah širom po Apeninskem polotoku, pa je pozornost še vedno osredotočena na Milan in Lombardijo, kjer je sodstvo začelo odpirati to pravo Pandorino skrinjico za tradicionalne italijanske politične stranke.

Milanski sodniki so včeraj odredili hišni zapor za podpredsednika družbe milanskih letališč SEA Roberta Monginija in za generalnega direktorja Cogefar-Impresita Vittoria Del Monteja. Prvi je bil v zaporu od 4. junija zaradi zakupov pri posodobitvi letališča Malpensa, drugi pa od prejšnjega tedna zaradi 560 milijonov podkupnin za dela v pavijski polikliniki San Matteo. Oba sta sodnike seznanila z vsem, kar bi jim lahko služilo

pri preiskavi. V zaporu pa ostaja bivši pooblaščenec upravitelj družbe Cogefar-Impresit Enzo Papi, ki še vedno vztraja pri svoji pravici, da ne odgovarja na vprašanja sodnikov.

Podpredsednik SEA Mongini je ob odhodu iz milanskega zopora San Vittore v pogovoru z novinarji med drugim dejal, da je po njegovem ta politični razred in ta sistem objektivno končal, z njim pa tudi ljudje, ki so bili odraz tega sistema. Navedel je tudi, da ni nihče obogatel s posodobitvijo letališča Malpensa. Poudaril je tudi, da so po njegovem politiki zgrešeno vodili svojo politiko.

Bivši predsednik protimafijske komisije in ugleden predstavnik DSL Gerardo Chiaromonte pa je v

intervjuju za neki tednik navedel, da zaupa milanskim sodnikom, a ne verjame, da bodo lahko ozdravili italijansko politično življenje. Obenem je grajal, da sodniki ob tem primeru postajajo medijske zvezde.

Medtem pa so v Monzi sodniki zaslišali šest javnih upraviteljev, ki so jih karabinjerji aretirali predsinocnjim. Med njimi je tudi podtajnik lombardske KD Francesco Rivolta. Sinoči se je karabinjerjem predal tudi podjetnik Gianfranco Tremolada. Dopoldne pa se je s sodniki dobro uro pogovarjal demokrščanski župan Monze v odstopu Gianmario Gatti. Vsebinske pogovora ni znana, a bržkone je bila v zvezi s sedanjo preiskavo v Monzi.

● V BiH splošno vojno stanje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

žurnih zdravnikov, okoli trideset ljudi ranjenih, med njimi je nekaj mrtvih. Natančnih podatkov o številu žrtev tega brezumnega napada še ni. Zgradba zaščitnih enot ZN je od mesta tega krvavega dogodka oddaljena le petdeset metrov. Srbski skrajneži so pravtako obstreljevali sedež muslimanske humanitarne organizacije v trenutku, ko so razdeljevali pomoč prispelo s francoskim humanitarnim konvojem. Pri tem je bila ranjena francoska novinarka.

Po osvoboditvi Mostarja je poveljnik obrambe tega skoraj popolnoma porušenega mesta Jasmin Jaganjac včeraj napovedal, da njegovim silam preostane še preboj proti Sarajevu in dokončna osvoboditev BiH. Po njegovih besedah bo večji del Hercegovine osvobojen v petih dneh, glavnina okupatorjevih sil okoli Sarajeva pod poveljstvom zloglasnega generala Mladića pa bo uničena v petnajstih dneh, ko jim bodo zaprli glavno pot čez Pale. Miru ni bilo tudi v drugih bosanskohercegovskih mestih. Srbske sile so v noči na soboto z granatami in veččevnimi raketometi napadle Bihać, boji pa so divjali tudi na območju Dervente, Bugojne in Bosanskega broda.

Spričo takšnih razmer v BiH, pa tudi dejstva, da za zdaj še ni nobenih znamenj, da bi se sprte strani umaknile s strateško pomembnega območja sarajevskega letališča, kot to predvideva nedavni sporazum, ne prese- neča včerajšnja izjava vodje zaščitnih sil ZN generala McKenzieja. Le-ta je od sprtih strani ultimativno zahteval takojšnjo ustavitev vseh oboroženih dejavnosti. Če premirje ne bo spoštovano najmanj osemindeset ur, je še poudaril general McKenzie, bodo zaščitne sile ZN

ustavile vse dejavnosti povezane s sporazumom o deblokadi in odprtju sarajevskega letališča.

Na hrvaških bojiščih včeraj ni bilo večjih spopadov in izzivanj. Potem, ko so srbskočrnohorske sile enaindvajset ur obstreljevale širše območje Dubrovnika, pa tudi samo mestno jedro, je bilo včeraj v Dubrovniku mirno. Meščani so si ogledovali velikansko gmotno škodo na kulturno-zgodovinskih objektih znotraj mestnega obzidja. Kot je poročala Hina, so številne dubrovniške ulice, med njimi tudi znani Stradun, polne razbitvega stekla, opeke in kamenja. Mesto je še vedno brez elektrike, vodo pa prebivalci dobivajo v omejenih količinah. Mirovne sile ZN so včeraj začele prevzemati nadzor nad t.i. zahodnimi območji na Hrvaškem. Že danes pa naj bi se začela prva faza umika enot JA, ki naj bi trajala približno petnajst dni.

Med razmeroma skopimi mednarodnimi odmevi na dogajanje v BiH velja omeniti izjavo predstavnika avstrijske vojske Hansa Helmutha Moserja. Le-ta se je včeraj zavzel za posredovanje evropskih obrambnih sil, ki bi izsilile mir na območju nekdanje Jugoslavije. Moser je od avstrijskega zunanjega ministra Mocka zahteval, naj Avstrija izkoristi svoj sedež v VS ZN, tako da bi evropskim državam, podobno kot v zalivski vojni, dovolili posredovati na območju nekdanje Jugoslavije. Kot se je tudi zvedelo na včerajšnjem sestanku zunanjih ministrov ES v Luksemburgu, bo Velika Britanija s prvim julijem, ko bo prevzela predsednikovanje v Evropski skupnosti, začela aktivnejšo politiko do nekdanje Jugoslavije. London naj bi v Zagrebu ustanovil posebno poveljstvo, ki se bo ukvarjalo z razmerami v nekdanji Jugoslaviji. (NIA)

Kdo bo plačal dolgove

Slovenija ne bo plačevala za druge, je sklenila slovenska vlada. Ker pa ima ta logični sklep veliko pravno luknjo, se je o njem pripravljena pogajati. Na drugi strani pogajalske mize bodo v tem primeru sedeli predstavniki konzorcija tujih komercialnih bank, ki so posojale denar nekdanji Jugoslaviji. Ker se je že pred leti izkazalo, da tedanja federacija denarja ne bo mogla vrniti v pogodbenem roku, so tuje banke odložile vračilo, vendar so morale vse takratne republike podpisati jamstvo, da bodo solidarno jamčile za vračilo dolgov in do tedaj tudi za plačevanje obresti na odložene dolgove.

Tuje komercialne banke imajo v svojih knjigah dolžnikov zapisano, da jim nekdanja Jugoslavija še vedno dolguje sedem milijard dolarjev. Še dva meseca nazaj so bivše federalne enote, zdaj zvečine že samostojne države, kolikor toliko redno plačevale obresti, seveda vsaka za svoj del dolga. Na Slovenijo je odpadlo osem odstotkov od sedmih milijard. Zdjaj pa se je izkazalo, da plačuje svoje obveznosti samo še Slovenija, drugim dolžnicam je zmanjkalo dolarjev.

Tuje upnice seveda hočejo nazaj svoj denar. Če bi poskušali dešifrirati sporočilo slovenske vlade o tej zadevi, bi najbrž prišli do ugotovitve, da so ob tej svoji zahtevi potegnile iz predala pogodbe, na katerih stojijo podpisi vseh republik, podprti s sklepi njihovih parlamentov, da bodo solidarno plačevale svoje obveznosti. Slovenska vlada tega seveda ne želi, toda pogodba je pogodba. Zato tudi ponuja pogajanja, ki najbrž ne bodo lahka.

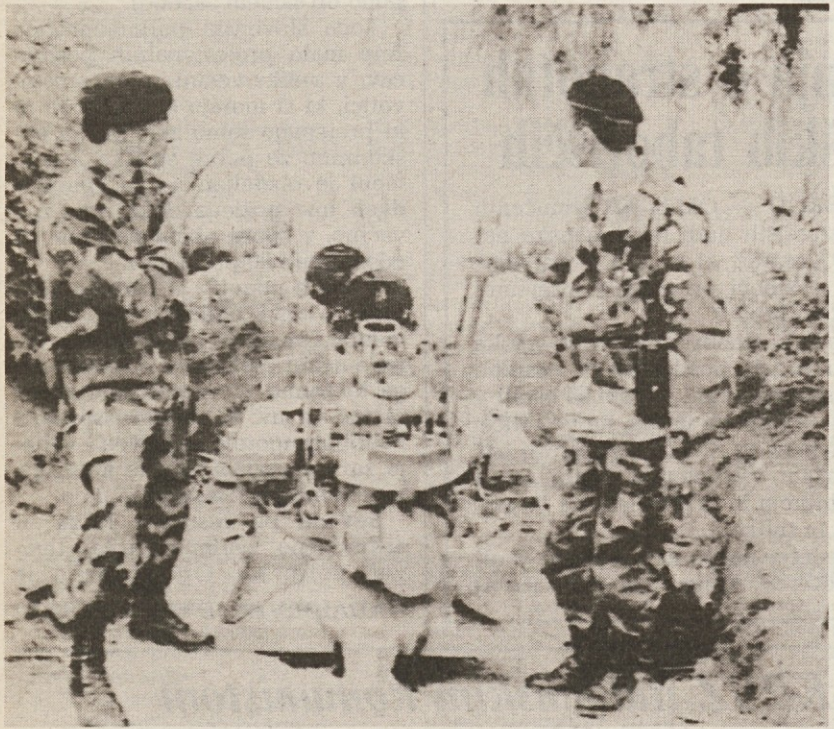
Hočeš nočeš ta finančna zgodba potiska Slovenijo nazaj v jugoslovansko krizo, iz katere se je dokaj srečno že izvlekla, le da jo tokrat preteklost vsrkava na gospodarskem oziroma denarnem področju. Vendar to niti ni edini primer. Odnosi z drugimi nekdanjimi republikami in zdaj novimi državami so v vsakem pogledu na moč zapleteni. S Hrvaško se Ljubljana nikakor ne more spo-

razumeti o kolikor toliko normalnem sodelovanju. Hrvaška je še zmeraj v vojni in ne nadzoruje kar precejšnjega kosa svojega državnega ozemlja, ki ga držijo v rokah tamkajšnji Srbi. Zato tudi težko trguje pod normalnimi pogoji in celo hudo omejuje izvoz v Slovenijo ter nakupe njenih izdelkov. Bosna in Hercegovina je v vojni. Makedonija je daleč in prevoz blaga iz te države je izredno drag. Zvezna republika Jugoslavija oziroma Srbija in Crna gora pa sta prišli pod meč svetovne organizacije in z njima se ne sme trgovati. Slovenija odločno spoštuje prepoved varnostnega sveta in je dosledna tudi v primerih, ko bo kakšno podjetje celo propadlo, ker je leta in leta poslovalo z južnimi trgi, zdaj pa ne more čez noč preusmeriti svoje proizvodnje v razviti svet.

Zdjaj pa nenadoma grozi Sloveniji račun tudi za zagrebške, beograjske, sarajevske in druge dolgove tujim komercialnim bankam. Če bi na zadevo pogledali skozi politična očala, najbrž ne bi bilo nikakršnega dvoma, da bo Slovenija na pogajanjih odnesla celo kožo. Navsezadnje pošteno odplačuje svoje obveznosti, drugod pa je vojna, ki je zanesljivo višja sila in Slovenija v njej ne sodeluje. Toda banke ne bi bile, kar so in tudi ne bi mogle posojati denarja, če ga ne bi z obrestmi vred dobivale nazaj. Zato jih kaj malo zanima, kakšne razloge ima dolžnik, če ne vrača posojila. Pogodba je pač pogodba in banke so se v vseh pogledih zavarovale.

Zato bo Slovenija imela precej težaven položaj, ko se bo znašla iz oči v oči s tujimi upnicami. Najbrž bo potrebovala pomoč mednarodnih finančnih ustanov, za katerimi stojijo najbogatejše države na svetu, da se bo znebila solidarnostne klavzule, zapisane v jugoslovanskih pogodbah o reprogramiranju dolgov tujim bankam. Kaj pa bo svet zahteval v povračilo za takšno »uslugo«, se bo še videlo. Povsem zastoj to najbrž ne bo.

BOŽO KOVAČ

Pri napadih na Sarajevu se srbsko-četniške sile poslužujejo najrazličnejšega orožja, ki gre od topov do minometov in veččevnih raketometov (AP)

● Cossutta: Stepankov je provokator

NADALJEVANJE S 1. STRANI

KPI, ki so evidentirani, ne da bi bila znana njihova imena.

Stepankov in moskovski preiskovalni sodnik Sergej Aristov pa sta včeraj dobila tudi kopije obsežne italijanske dokumentacije o pomoči sovjetske partije italijanskim komunistom. Ruska sodnika pa sta se včeraj sestala tudi z rimskim vojaškim pravdnikom Giuseppejem Scandurro. Glavne teme so bile obstoj tako imenovanih »rdečih gladiatorjev«, domnevni kolaboracionizem italijanskih vojni ujetnikov v nekdanji Sovjetski

zvezi in načrtna likvidacija italijanskih vojni ujetnikov v Ukrajini.

Nova ruska oblast je torej pripravljena razsvetliti vse temno obdobje medblokovske konfrontacije, a po vsemu sodeč, ne zaradi želje po pravičnosti, temveč iz lastnih notranjih nagibov. Onesposobiti morajo predvsem svoje neokomuniste in do konca porušiti mit očeta perestrojke, Nikolaja Sergejeviča Gorbačova, tako da je upravičen strah nekaterih v Italiji in v drugih državah nekdanjega zahodnega bloka.

● Blokada onemogoča volitve

NADALJEVANJE S 1. STRANI združila na osnovi preprostega gesla, da je pri zamenjavi vlade bil izveden neokomunistični državni udar in da je v boju z novim, ali z obnovljenim rdečim režimom vse dovoljeno. To pa pomeni organizirano blokado parlamenta tudi glede najbolj delikaten stvari. Da ne bo pomot in slabo razumljenih zadev, opozicija ima vso pravico in celo dolžnost izkoristiti napake in pomankljivosti vlade, parlamentarne postopke itd. Zato je na svetu v demokratičnih režimih opozicija. Postopek, drobne podrobnosti procedure so bistvo in sol demokracije.

Toda v slovenskem primeru se igra ta težka igra brez vrtarja, brez možnih rešitev. Blokada parlamenta je povsod možna, razreši jo predsednik republike (kralj, ali druge vrste suveren), ki parlament razpusti in razpiše nove volitve. V Sloveniji ni volilnega zakona, predsednik republike po ustavi lahko razpusti parlament, volitev pa ne more razpisati in bi torej postal neke vrste polustavne diktatorja.

Volitev ni mogoče razpisati, ker ni volilnega zakona, zakona pa ni, ker je zanj potrebna dvotretjinska večina, iz zgoraj navedenih števil pa je zelo jasno, da brez kompromisa in sporazuma opozicije in pozicije zakona ni mogoče sprejeti.

Politično ozračje se med opozicijo in pozicijo do kraja zaostrojuje. Tu je več dvomljivih tez. Pred-

vsem Peterletova, ki jo sicer formalno zanika pa vendar nato dodaja. V Sloveniji se je na popisu prebivalstva izreklo 72 odstotkov ljudi za versko pripadnost. Ker so bili izključeni iz vladne večine krščanski demokrati, so bili iz politike izključeni katoličani, in torej 72 odstotkov prebivalstva. Po 45 letih so katoličani ponovno prišli v upravo, na oblast, sedaj so jih izključili in to je dokaz za ponovni rdeči udar. Te teze imajo dve bistveni napaki: krščanski demokrati niso bili izključeni iz politične igre, so zelo močna, odločilna opozicijska stranka. Predvsem pa v kratkem naj bi bile volitve, z njimi pa so vse možnosti in vse opcije povsem odprte.

Seveda pa je resnica tudi v že omenjenih 72 odstotkih vernih. Krščanski demokrati so na zadnjih volitvah prejeli okrog 12,5 % glasov, podoben je odstotek Ljudske stranke, nekdanjih kmetov. Obe stranki, ki se sklicujeta na katoliški etos torej dosejata skupaj 25 odstotkov volilnega telesa. Zelo daleč je pa 72 odstotkov, ker so ostali in torej večina razpršeni v celotni slovenski politični mavrici.

Takrat je šlo za program Demosa, ki je pomenil zamenjavo režima, oni ki so opustili program naj bi izdali svoje volivce in zato je bila konstruktivna nezaupnica, zamenjava vlade in nov odnos sil, nelegitimen. Poslanci naj ne bi spoštovali volje svojih volivcev.

Opozicija pa je izredno razčlenjena in znotraj nje obstajajo zelo različna stališča. V terek bo obrambni minister Janša predstavil svojo knjigo o lanski vojni, ki je menda ena sama velika obtožnica liberalnih demokratov, takratnega predsednika Školča in sedanjega predsednika Drnovška. Janša je član sedanje vlade in podpredsednik socialdemokratske stranke, katere predsednik Pučnik je izredno ugleden in vpliven član vlade.

Razmerje sil je torej skrajno zapleteno in izredno nevarno. Povsem lahko izključimo možnosti, da bi oba predsednika, predsednik predsedstva Milan Kučan in predsednik skupščine Bučar razpustila parlament in prevzela oblast. To lahko izključimo, tudi zaradi dosledno in do kraja izpričane in dokazane demokratičnosti obeh osebnosti. Zato ni druge rešitve kot potrpežljivo iskanje kompromisa, konsenza, strpnost, razgovor in dogovor o nekaterih za Slovenijo ključnih stvari, kot so volilni zakon, deblokada parlamenta, upoštevanje vseh silnic slovenske družbe in iskanje poti naprej. To je težavna pot, »slovenska pomlad« je zrasla prav na takih osnovah.

Izjave Giovannija Spadolinja med obiskom v Furlaniji

Evropo naj reši kultura

Predsednik senata govoril tudi o dogodkih v bivši Jugoslaviji

PASSARIANO — Bivša Jugoslavija, Češkoslovaška, Maastricht, nova italijanska vlada in usoda kulturnih dobrin: to so teme, ki se jih je dotaknil predsednik senata Giovanni Spadolini v pogovoru z novinarji ob včerajšnjem slovesnem odprtju razstave Zlato in zakladi Evrope v Vili Manin.

»Mislim, da bi morali najti narodi bivše Jugoslavije neko tako rešitev, ki bi jim omogočila miroljubno sožitje in naredila konec strahoviti vojni, najbolj krvavi v Evropi po koncu drugega svetovnega konflikta,« je naglasil Spadolini in povoljno ocenil prizadevanja Organizacije združenih narodov v Bosni za modus vivendi med Bosanci, Srbi in Muslimani.

Predsednik senata pa je zaskrbljen nad usodo Češkoslovaške, kjer naj bi bil predvčerajšnji kompromis le uvod k razdelitvi države, zaradi česar je Spadolini izrekel voščilo čehom in Slovakom, da jih ne bi doletela usoda Jugoslavije, kjer so sile disgregacije prevladale nad silami integracije.

Dokaj pozitivno pa je visoki gost ocenil referendum, s katerim so se Irci opredelili za pogodbo iz Maastrichta. Posebno značilen pa je ta rezultat zaradi tega, ker prihaja z otoka, kar pomeni, da morje na ločuje, temveč povezuje, je poudaril Spadolini z izrecnim zadoščenjem, potem ko je bil rezultat danskega referenduma obratno usmerjen.

V zvezi z nelahko nalogo poverjenega ministrskega predsednika Giuliana Amata se ni Spadolini iz razumljivih razlogov spustil v podrobnosti, pač pa je podčrtal, da predstavljajo institucionalna reforma, novi volilni zakon, boj proti organiziranemu kriminalu in velikanski javni primanjkljaj, ki utegne izriniti Italijo iz evropskega sklopa, osrednje emergentne probleme, na katerih reševanju mora temeljiti tudi izoblikovanje nove vlade. Predsednik senata je z zaskrbljenostjo poudaril resnost zdajšnjih političnih razmer v državi, ki narekuje najgloblji čut odgovornosti slehernemu članu celovite družbene skupnosti.

Nazadnje je Spadolini omenil še žgoče vprašanje kulturnega premoženja, s katerim razpolaga Apeninski polotok, na katerem je osredotočena kar polovica vseh kulturno-zgodovinskih dobrin v Evropi. Vedeti moramo, je dejal predsednik senata, da je Evropa kulturni koncept in da lahko Evropo reši edinole kultura, nihče drug. Italijanska država nima dovolj sredstev, da bi lahko rešila oziroma sploh ustrezno zaščitila svoje umetniško premoženje, zaradi tega pa je potrebna pomoč zasebnikov: privatno mecenstvo bi kazalo spodbuditi tudi z zakoni ad hoc na davčnem področju, je zaključil Giovanni Spadolini.

Predsednik senata se je pred odprtjem razstave Zlato in zakladi Evrope sestal z videmskim županom Pierom Zanfagninijem in rektorjem Univerze ter se udeležil slovesnosti ob jubileju finančne straže.

Uskladiti delo jadranskih luk

ANCONA — Po uresničitvi enotnega evropskega trga bodo jadranska pristanišča kljubovala ostri konkurenci severoevropskih luk edinole, če se bodo izvlekla iz spon »pretirane lokalizacije«, če bodo znotraj luških sistemov usklajeno delovala in če se bo vsako specializiralo. Z druge strani pa bo morala Evropska gospodarska skupnost s primernimi strateškimi izbirami odločilno prispevati k prostorskemu uravnovešenju pomorskega prometa.

To zatrjuje odposlantsvo komisije za prevoze in turizem pri Evropskem parlamentu, potem ko si je skrbno ogledalo pristaniške strukture in opremo v Trstu, Benetkah, Ravenni in Anconii. Obisk delegacije je sodil v okvir priprav na cikel deželnih konferenc o problemih pomorskih prevozov v Evropi. Predsednica te komisije Van

Dijekova (Nizozemska) je izrecno poudarila važnost obiskanih pristanišč in to še posebno v vidiku pomnožitve zvez med njimi in lukami v bivši Jugoslaviji in Grčiji ter na Vzhodu oziroma - po odotnem političnem zasuku - tudi z vzhodoevropskimi državami. Van Dijekova, ki zastopa v Evropskem parlamentu gibanje zelenih, je obenem izrecno posvarila pred nevarnostjo »prometnega infarkta« zaradi prednosti, ki jih imajo tovarni prevozi po cesti.

Z njo je soglašal tudi evroposlanec Cesare De Piccoli (enotna evropska levica) v svojstvu poročevalca o jadranskih pristaniščih pri omenjeni komisiji, ki je kritiziral italijansko politiko na tem področju in pozval rimsko vlado, naj čimprej odobri zakonski osnutek, ki predvideva ovrednotenje oziroma razširitev priobalne plovbe.

Razgovor s priznanim slovenskim onkologom dr. Plesničarjem

Tržaški simpozij izzvenel v čezvse koristna napotila kako gre zdraviti melanom

TRST - Po materi je Barkovljan, rodil pa se je v Gorici. In predvoje okoliščine, ki so toliko primorskih Slovencev razkropile po svetu, so tudi njegovo družino napotile v Slovenijo, kjer je nato ostal, kjer sedaj živi in dela. »A se vselej zelo rad vracam v Trst, zelo prijetno mi je tu pri vas.« Dr. Plesničar, eden najbolj znanih, če že ne najbolj znan slovenski onkolog, je izredno prijeten sobesednik. Odprtega duha, z nasmeškom na ustih, živahnimi očmi za lečami rjavkastih naočnikov. A o sebi ne želi govoriti veliko, nekoliko sramežljivo se izogiba vprašanjem. Bolj ga zanima, da bi spregovoril o dvodnevem kongresu onkologov, na katerem so spregovorili o malignem melanomu, tako imenovanem črnem raku, ki lahko nastane na koži iz obstoječih znamenj.

Zakaj ste izbrali prav ta primer raka kot temo tržaškega srečanja?

PLESNIČAR: Ta bolezen se sedaj pojavlja tudi pri mlajših ženskah, tudi v rodnem obdobju. Večkrat se zato pojavi tudi med nosečnostjo. V tem primeru se vsa zadeva zelo zaplete, saj je treba ugotoviti, v katerem mesecu nosečnosti je ženska, in skleniti, kako jo zdraviti, da ne bo poškodovan plod.

Kako to, da je bil kongres organiziran v Trstu?

PLESNIČAR: Tak simpozij smo planirali že leta 1990. Toda zaradi znanih dogodkov kongresa lani v Sloveniji nismo uspeli organizirati. V razgovoru s prijatelji v Trstu so nam zdravniki v bolnici Burlo Garofolo zelo prijazno ponudili, da bi oni organizirali srečanje. Dali so nam na razpolago vse svoje kapacitete, finančno pomoč in tako smo 18. in 19. junija imeli ta simpozij, ki ga je priredil Onkološki inštitut skupaj z bolnico Burlo Garofolo, vendar pod okriljem evropske šole za onkologijo.

Kdo je sodeloval na tem simpoziju?

PLESNIČAR: No, sodelovali so predavatelji iz Avstralije, Amerike in seveda iz Italije, s katerimi smo preučili problem. Ameriški kolegi so nam obljubili, da bodo poročilo o simpoziju objavili v svojih časopisih, kar je velikega pomena, ker oni v bistvu pokrivajo ves svet.

Koliko zdravnikov se je udeležilo simpozija?

PLESNIČAR: Prisotnih je bilo od 40 do 50 zdravnikov iz Slovenije in Furlanije-Julijske krajine.

Kako bi za bralce PD lahko strnili rezultate tega simpozija?

PLESNIČAR: Morda bo zvenel malce nenavadno, a rekel bi takole: končni rezultat je bil pregled obstoječega znanja, obenem pa napotki, kako v določeni situaciji postopati, te napotke in navodila, ki jih je izdelala grupa strokovnjakov, pa kolikor le mogoče razširiti, da bodo tudi splošni zdravniki, ginekologi, porodničarji vedeli, kako ravnati. Poleg medicinske plati, pa se v primeru te bolezni zlasti pri noseči ženski zdravnik vselej sooči tudi z etičnimi problemi.

Naj dodam, da so bili kolegi iz Trsta zelo kooperativni in prijazni in če bo le mogoče, bomo tako sodelovanje in izmenjavo izkušenj skušali ohraniti tudi v bodoče.

V sodobni medicini, kot na splošno v znanosti, brez izmenjave izkušenj ni mogoče...

PLESNIČAR: Mislim, da je podobno kot pri vseh znanostih. Treba je dobiti kar največ informacij, soočiti se na kongresih, preverjati literaturo itd. Sedaj naj informatika sicer veliko pomaga. Nekoč je bilo iskanje literature, zamudno, sedaj pa nekaj odtipkaš na tipkovnici in ta baraba (v mislih je imel kompjuterski terminal) ti v nekaj minutah že posreduje podatke na ekranu.

Za konec, čeprav o tem na simpoziju ni bil govor, v kakšni fazi je boj proti raku?

PLESNIČAR: Osebnostno mislim, da je bilo veliko narejeno, čeprav dosežki niso imeli tolikšnega odmeva kot na primer transplantacija srca. Veliko je bilo doseženega pri preprečevanju raka. Recimo pomen kajenja, industrijske obremenjenosti, polucije zraka, vode itd. In nato zgodnje odkrivanje raka. Nekaterih rakov na primer, kot je rak dojke, ni mogoče preprečiti, vendar smo veliko naredili pri zgodnjem odkrivanju in zdravljenju te bolezni. In tudi pri zdravljenju smo veliko naredili: pred dvajsetimi leti smo bolnika pošiljali domov umirat, sedaj ga ozdravimo in je spet polnopravni član družbe.

VOJMR TAVČAR

Programski sporazum FJK-CNR o sodelovanju na strateških področjih

VIDEM — Vsestranski svet za raziskave - CNR (Consiglio nazionale delle ricerche) in deželna vlada Furlanije-Julijske krajine bosta sklenila v doglednem času poseben programski sporazum o sodelovanju na dveh strateških področjih izjemnega pomena in širokih dimenzij.

Konkretno bo šlo za kakovostno poglabljeno in kar najbolj učinkovito vključevanje specifičnih deželnih stvarnosti v vzhodoevropske postopke za prehod iz planskega k tržnemu gospodarstvu oziroma v socio-zdravstveno organiziranje tamkajšnjih ustreznih sistemov s privabljanjem odnotnih znanstvenikov na italijanska tla ter izkoriščanjem njihovega znanja in sposobnosti.

O tem sta se dogovorila včeraj predpoldne v Vidmu podpredsednik deželnega odbora Ferruccio Saro in generalni direktor CNR Bruno Colle v prisotnosti tudi poslanka Gabrieleja Renzullija.

Sodelovanje med FJK in CNR, ki bo predstavljalo stvaren primer združevanja nacionalnih in deželnih interesov, se bo razvijalo v sklopu nove strategije državnega raziskovalnega organizma, katere temeljni cilj je povzdigniti število raziskovalnih območij, kakršno je na primer ono pri Padričah nad

Trstom, na osemnajst in na ta način smotrnejše porazdeliti vseprek po državnem ozemlju raziskovalne laboratorije in ekipe tehnikov ter strokovnjakov.

Pri tem velja še posebej naglasiti, da je CNR že pred časom sprožil sodelovanje s tržaškim raziskovalnim centrom na znanstvenem in tehnološko-inovacijskem področju, to sodelovanje pa bo privedlo v razmeroma kratkem obdobju do odprtja dveh oddeljenih sekcij CNR pri Padričah.

S sklenitvijo uvodoma omenjenega programskega sporazuma naj bi izrecno ovrednotili »novo kakovost deželne posebnosti«, kakor je poslanec Renzulli označil njena prizadevanja na področju pospeševanja in širjenja mednarodnih povezav na vseh mogočih področjih. Pri uresničevanju programskega dogovora se bo deželna vlada - sporazumno z rimsko vlado - naslonila tudi na državni zakon za razvoj obmejnih območij, sicer pa seveda na strateške usmeritve CNR. Po preučitvi tehnične osnove sporazuma (kakršnega je CNR že dosegel z deželnima upravama Veneta in Sicilije) bo na predsedniku Dežele FJK Vinciju Turellu in predsedniku CNR Rossiju Bernardiju, da dokončno definirata delovne smernice.

Pričela se bo 3. julija

Noč na jezeru bo še poživila Most na Soči

TOLMIN — »Noč na jezeru« je ena največjih turistično-zabavnih prireditev na Tolminskem, ki jo že več let prirejajo prve dni julija na Mostu na Soči ali pri sv. Luciji, kot se tudi pravi temu kraju.

Letošnja izvedba se obeta še posebej bogata, saj bo jubilejna - dvajseta. Prireditelji so za to priložnost pripravili vrsto manifestacij, ki se bodo zvrstile ob jezeru.

»Noč na jezeru« se bo pričela v petek, 3. julija. Ob 13. uri bo otvoritvena slavnost v hotelu Hertz. Istega dne pa se bo začel turnir v malem nogometu ter hokejska tekma na koalkah. V večernih urah bo prosta zabava s plesom.

Športnim pobudam bo namenjen jutranji del sobote. Popoldne pa bodo odprli sejem domače obrti ter sprejeli delegacije sedmih jezer (Bohinj, Bled, Sauris, Baško jezero, Švicarsko jezero, Gardsko jezero in jezero na Mostu na Soči). Ob 18. uri bo za najmlajše lutkovna predstava Janko in Metka, zvečer pa ples.

V nedeljo ob 9. uri bo mednarodno ribiško tekmovanje z udeležbo ribičev iz Italije, Slovenije in Avstrije, ob 13.30 kajaški maraton Kobariid-Most na Soči, najpomembnejši del srečanja pa bo ob 15.30, ko se bodo v vodnih športih pomerili predstavniki sedmih jezer. »Noč na jezeru« se bo sklenila s tradicionalnimi skoki z mostu v jezero.

R. Pavšič

Brzovjanka SSK z voščilom poverjenemu predsedniku Giulianu Amatu

TRST — Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je naslovljeno poverjenemu ministrskemu predsedniku Giulianu Amatu brzovjanko z voščilom za uspešno delo. Opozorilo ga je tudi na velika pričakovanja slovenske narodnostne skupnosti glede odobritve pravičnega zaščitnega zakona in zaježenega avtonomnega zastopstva manjšin v izvoljenih telesih spričo napovedanih volilnih preosnov.

Slovenska skupnost je z druge strani prejela še nove čestitke za uspeh na zadnjih volitvah. Poslali so ji jih predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle, SDZ - Narodna demokratska stranka in Mladinska iniciativa, ki deluje v sklopu te stranke.

TLAKOVANJE ZUNANJIH POVRŠIN

- portidi • peščenci • prane cementne plošče
- samovezni tlakovci • kamnite zunanje stenske obloge - bunje

ŠIROKA IZBIRA VSEH GRADBENIH MATERIALOV

TRST - skladišče in urad: Prosek (pri avtobusni garaži ACT)
Tel. (040) 251044 - 225822

Prva seja tržaškega občinskega sveta bo v petek, 26. junija Kako je Pahor prevajal Rinaldiju svoj slovenski poseg v italijanščino

Prva seja novoizvoljenega tržaškega občinskega sveta bo v petek, 26. junija, ob 18.30. Tako so včeraj na sestanku s starejšim svetovalcem Rinaldijem sklenili svetovalci, ki so prejeli na junijskih volitvah na posameznih listah največ preferenc. Srečanje je bilo dejansko tudi uvertura v vprašanje rabe slovenskega jezika v občinski skupščini, ki ga je s telegramoma prefektu Vitiellu in izrednemu komisarju Občine Trst Ravalliju sprožil svetovalec Slovenske skupnosti Samo Pahor že dva dni po izvolitvi.

Po včerajšnjem zadržanju predstavnikov raznih strank glede tega za nas ključnega vprašanja, bi lahko zapisali, da smo bili priče nekakšnemu zatišju pred nevihto. Komisar Ravalli, ki je poslal Pahorju telegram z vabilom na srečanje samo v italijanščini, si je pilatovsko umil roke, češ da je že v včerajšnji seji predal svoje posle izvoljenemu organu, občinskemu svetu; naj se torej občinski svet »spoprime« s slovenščino.

Z njegovim odhodom s političnega prizorišča je vse politično »breme« rabe slovenskega jezika v občinskem svetu padlo na rame starejšega svetovalca, demokristjanskega kandidata za župana Rinaldija. Slednji je prof. Pahorju ob njegovem posegu razložil,

kako se je posvetoval z občinskim tajnikom in kako sta dobila »salomonsko« rešitev, po kateri bi lahko Pahor kot svobodni državljan uporabljal materni jezik na italijanskem ozemlju, a ker je bil izvoljen in je s tem postal javni funkcionar, lahko v izvoljenem organu poseže le v uradnem, to je italijanskem jeziku. Rinaldi je ob tem »širokogrudno« omenil možnost, da lahko svetovalci slovenske narodnosti spregovorijo na prvi seji občinskega sveta ob zapirski v slovenščini, kot je bilo to doslej po ustaljenem običaju dovoljeno slovenskim svetovalcem.

Samo Pahor je Rinaldiju odgovoril v slovenščini.

Povedal mu je, da noben zakon ne prepoveduje uporabe slovenskega jezika v javnih organih. Dodal je, da ima občinski svetovalec, ki pripada jezikovni manjšini, pravico do rabe slovenskega jezika na osnovi Posebnega statuta iz leta 1954, omenil je tudi znano razsodbo Ustavnega sodišča iz leta 1982. Če vse to še ne bo dovolj za rabo slovenščine v tržaškem občinskem svetu, se bom spet pritožil na Ustavno sodišče, je zažugal slovenski profesor. Doslej je to storil dvakrat in obakrat mu je Ustavno sodišče ugodilo.

Na seji ni bilo prevajalca, kot je to zahteval Samo Pahor. Na nje-

gov protest mu je bilo odgovorjeno, da je bila včerajšnja seja neformalna. Ko je Pahor govoril v slovenščini, ga je nekajkrat prekinil le Rinaldi: ostali, med njimi tudi fašist Di Mauro in melonar Staffieri, so molče poslušali. Pahor je Rinaldija ob njegovih prekinitvah zaprosil, naj s svojimi motilnimi posegi ne zavlačuje seje, in pojasnil, da bo ob koncu povzel svoj poseg v italijanščini, kar je tudi storil.

Bivši tržaški župan Staffieri je v zvezi z rabo slovenščine v občinskem svetu le dvakrat zelo posredno, a dovolj pomenljivo posegel. Starejšega svetovalca Rinaldija, ki bo tudi vodil prvo sejo občinskega sveta, je vprašal, kako bo poskrbel za red med prvo sejo. Prvič ga je Rinaldi preslišal, na ponovno vprašanje pa je Staffieri dobil odgovor, da bo za red poskrbljeno z okrepljeno prisotnostjo mestnih redarjev.

Staffierijevo vprašanje in tudi dejstvo, da so poslali fašisti na sejo le »tretjerazrednega«, dokaj umirjenega predstavnika, dajeta slutiti, da je bilo včerajšnje srečanje na občini le prehodnega značaja. V petek, 26. junija, bo šlo za res. Na tej seji pa bo imel Samo Pahor pri zahtevanju svojih pravic nezmotljive »prijatelje«: italijansko ustavo in zakone... (mk)

Na osnovni šoli Kajuh Gropada-Padriče Zaključek v znamenju 20-letnice poimenovanja

Učenci in učiteljice z osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha iz Gropade in Padriče so nam poslali tole prijazno poročilo o zaključku svojega šolskega leta, ki ga radi objavljamo. Dodali so tudi zgornjo skupinsko fotografijo, posneto na šolskem vrtu.

Na našem šolskem vrtu stoji že vrsto let Kajuhov kip. Ta kip nas spominja nas na junaka, ki je žrtvoval svoje mlado življenje za slovenski narod, tudi za nas, ki se vsak dan ob prihodu v šolo srečujemo in brezskrbno igramo ob njem. Pogled nanj pa nas spominja, da moramo ljubiti svoj jezik in ga ne smemo nikoli zatajiti. Zato smo hvaležni vsem tistim, ki so pripomogli k temu, da nosi naša šola Kajuhovo ime.

Minilo je že 20 let, odkar je med košatimi drevesi v čudovitem sončnem popoldnevu potekala slavnostno poimenovanje. Bilo je v nedeljo, 25. junija 1972, in ta dan je mnogim nedvomno ostal v neizbrisnem spominu. Prav tej obletnici naše šole smo posvetili letošnjo zaključno prireditev, razstavo in šolsko glasilo Mala Gaja.

Zaključna prireditev je bila 10. junija popoldne. Nastopili so otroci iz šole in iz vrtca. Ob številni prisotnosti staršev in vaščanov so otroci, pogumno kot vedno, podali recital s petjem in glasbeno spre-

mljavo, ki so ga pripravile učiteljice Savica Grgič, Carmen Cosma, Marina Gulin in Elena Škabar. Malčki iz otroškega vrtca pa so se predstavili s petjem in recitacijo o domovini.

Skupaj z otroškim vrtcem smo imeli v nedeljo, 14. junija v šolskih prostorih razstavo likovnih in ročnih izdelkov. Res številni obiskovalci so imeli tako priložnost, da si ogledajo tudi razstavo dokumentov in slik o poimenovanju šole. Na naši šoli že 16 let izdajamo glasilo Mala Gaja. Letošnja številka je posvečena prav obletnici poimenovanja.

Kljub temu, da smo imeli ob koncu šolskega leta veliko dela, smo po svojih močeh pobude le speljali do konca in imeli pri tem veliko uspeha in zadoščenja.

Učenci in učiteljice osnovne šole K.D. Kajuh Gropada - Padriče

Botanični vrt slavi jubilej

Botanični vrt Carsiana pri Zgoniku, ki doživlja vse večji uspeh med obiskovalci, obhaja letos 20-letnico življenja oziroma časa, kolikor ga ima v najemu in oskrbi Pokrajina Trst. Da bi jubilej primerno obeležili, je izredni pokrajinski komisar Domenico Mazzurco za torek ob 12. uri povabil v botanični vrt deželnega odbornika Gianfranca Carboneja, zgoniškega župana Miloša Budina, predsednika Kraške gorske skupnosti Ivana Širca in druge predstavnike krajevnih oblasti ter deželne in pokrajinske funkcionarje.

Folklorna skupina »Šavrinke« na današnji šagri manderjerjev

»Sv. Ivan in Podlonjer v prazničnem razpoloženju« je naslov vrste prireditev, ki že od maja potekajo v teh dveh mestnih četrtih in se bodo vrstile še do prvih julijskih dni.

Danes in prihodnji teden bo v obeh krajih zelo živahno. Danes bo v Podlonjerju 12. šagra manderjerjev, v okviru katere bo v Ljudskem domu nastopila istrska folklorna skupina Šavrinke. Jutri bo v Podlonjerju zaigrala mestna godba na pihala Verdi. V torek zvečer bodo pri Sv. Ivanu zagoreli svetoivanski kresovi, s katerimi bodo proslavili farnega patrona. Istega dne bo na sporedu tudi posebna prireditev za otroke, katere izkupiček bodo organizatorji dali v dobrodelne namene.

24. junija bodo pri Sv. Ivanu praznovali svojega patrona. Cerkevno slavje bo prenešeno na nedeljo, 28. junija, ko bo v tem kraju evharistična procesija s slavnostno mašo. Istega dne bo tudi tekmovanje med vozički in turnir v balinanju za trofejo Sv. Ivana.

Vse denarne prispevke, ki jih bodo prejeli na prireditvah, bodo nakazali ustanovama Caritas ali Unicef, le-te pa jih bodo namenile civilnim žrtvam vojne v bivši Jugoslaviji.

Izidi na klasičnem liceju, na oddelku za geometre zavoda Zois, na pedagoškem liceju in zavodu Stefan Jutri se na višjih šolah začnejo zrelostne preizkušnje

Jutri se bodo na višjih srednjih šolah začele mature, mi pa zaključujemo objavo učnih uspehov; tokrat so na vrsti »klasiki«, bodoči geometri, učitelji in tehniki.

Klasični licej Prešeren

4. v.g.: izdelali so: Martina Crapeš, Taja Gustinčič, Ivana Mahnic, Katja Simunic, Sara Sternad. Tri dijakinje imajo popravne izpite, ena ni izdelala.

5. v.g.: Katarina Fischer, Sara Perini, Deborah Prasel, Nataša Zubalič. Dve dijakinji imata popravne izpite.

1. kl. licej: Sara Balde, Karen Cossutta, Tatjana Dolhar, Erika Furlan, Igor Giacomini, Sabrina Martinuč, Maja Puglia, Sonja Rojac, Jana Umek.

2. kl. licej: Evgen Ban, Natascia Cibi, Matejka Grgič, Vesna Kranjec, Anna Magaina, Maria Mamolo, Nikola Panizon, Veronika Paulina, Matej Rolich, Matjaž Rustia.

Trgovski tehnični zavod Zois

Oddelke za geometre

1. r.: Peter Emili, Fabio Jurincich, Marco Zaccaria. Pet dijakov ima popravne izpite, štirje niso izdelali.

2. r.: Borut Pipan, Nevio Sabadin, Patrick Žerjal. Trije dijaki imajo popravne izpite.

3. r.: Martin Ravbar, Alessandro Samez, Ilario Tul. En dijak ima popravne izpite.

4. r.: Davor Berdon, Igor Corva, Marko Korosic, Mitja Lovriha. Štirje dijaki imajo popravne izpite.

Vsi dijaki 5. razreda so bili pripuščeni k zrelostnim izpitom.

Pedagoški licej Slomšek

1. A r.: Katja Husu, Sara Mosetti, Irena Rustia, Monika Tence. Enajst

dijakov ima popravne izpite, dve dijakinji nista izdelali.

1. B r.: Annamaria Antonič, Sabrina Bandi, Cristina Comar, Gaia Galvani, Milan Lavrenčič, Jana Lovriha, Alessandra Mignacca, Katia Sarde, Francesco Taucar. Šest dijakov ima popravne izpite.

2. A r.: Jadranka Blasina, Manuela Budal, Nataša Caharija, Monica Cossutta, Raffaella Petronio, Liza Slavec, Valentina Triolo, Katja Vodopivec. Šest dijakinj ima popravne izpite.

2. B r.: Valentina Corbatti, Karin Kalc, Mateja Metlika, Darja Radetti, Martina Slavec, Erika Trobec, Martina Tul, Maja Vecchiet, Barbara Zivic. Dve dijakinji imata popravne izpite, ena ni izdelala.

3. r.: Ivana Ban, Susana Bandi, Sanja Ferlan, Jurij Gruden, Erika Kraljič, Roberta Predonzani, Lorena Ravbar, Caterina Spangaro, Tania Sturman. Tri dijakinje imajo popravne izpite, tri niso izdelale.

Vsi dijaki 4. razreda so bili pripuščeni k zrelostnim izpitom.

Poklicni zavod Stefan

Oddelke RTV

1. A r.: Tomaž Furlanič, Iztok Kavrečič, Igor Lončarič, Diego Tretjak, Milan Viola. Sedem dijakov ima popravne izpite, štirje niso izdelali, eden je izstopil, eden je neocenjen.

1. B r.: Alen Corbatti, Tomaž Markežič, Samo Petaver, Peter Rasman, Vanja Udovičič. Devet dijakov ima popravne izpite, trije niso izdelali.

2. r.: Črtomir Čadež, Marko Colja, Roberto Corda, Kevin Germanis, Simon Mirkov, Dimitri Pisani, Andrej Stocca, Luca Sturman, Devis Tinta. Sedem dijakov ima popravne izpite.

3. r.: kvalifikacijski izpit so uspešno opravili: Davide Bajec, Michel

Grbec, Carlo Ierco, Gregor Novel, Dean Pertot, Alessandro Alan Porporati, Boris Vremec, Alex Zerjul.

4. r.: Vitjan Bandi, Iztok Čuk, Aljoša Danieli, Mitja Kokorovec, Damjan Križmančič, Marco Križmančič, Aldo Pahor, Igor Scurek. Sedem dijakov ima popravne izpite, eden ni izdelal, dva sta izstopila.

Vsi dijaki 5. razreda so bili pripuščeni k zrelostnim izpitom.

Oddelke BIO

1. r.: Martina Favetta, Nika Grmek, Ivan Marija Hrovatin. Tri dijaki imajo popravne izpite, dva nista izdelala, dva sta izstopila.

2. r.: Katja Tercelej. Tri dijakinje imajo popravne izpite.

3. r.: kvalifikacijski izpiti: Peter Bandi, Majda Breclj, Daniele Giovannini, Consuelo Kodermac, Ivo Križman, Omar Jožef Marucelli, Ksenija Zotti.

4. r.: Diana Colombin, Erika Doglia, Elda Jercog, Cinzia Ravasi. Trije dijaki imajo popravne izpite.

Oddelke URS

1. r.: Igor Antonič, Kristjan Mezgec, Ivan Pahor, Danjel Peric. Dva dijaka imata popravne izpite, šest jih ni izdelalo.

2. r.: Vanja Devetak, Luka Grbec, Marco Poropat. Štirje dijaki imajo popravne izpite.

3. r.: kvalifikacijski izpiti: Marco Bembi, Dejan Gruden, Marko Hmeljak, Kristjan Mahnič, Erik Peric, Massimo Vrse. En dijak ni izdelal.

4. r.: Davide Battigelli. Trije dijaki imajo popravne izpite, trije so izstopili.

Vseh osem dijakov 5. raz. je bilo pripuščeni k zrelostnim izpitom.

Na sliki (foto Magajna) pričakanje dijakov pred oglasno desko znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren.

ZSKD v sodelovanju

z Občino Devin-Nabrežina

Ob III. mednarodnem

lutkovnem festivalu 1992

v torek, 23. junija, ob 15. uri

v Centru Štrekelj v Sesljanu

KUŽEK IN MUCEK

lutkovna predstava v izvedbi skupine

UŠ iz Ljubljane.

OTROCI NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI!

DRUŠTVO SLOVENSkih
IZOBRAŽENCEV — TRST

Prof. France Pibernik:

»Jutro pozabljenih«

Sodelujeta recitator Pavle Rav-

nohrib in čelist Milan Hudnik.

Večer zamolčanih medvojnih

ustvarjalcev bo v Peterlinovi

dvorani, Donizettijeva 3, jutri,

22. t. m., ob 20.30.

Športno združenje GAJA

organizira

od 27. junija do 5. julija

na športnem objektu na Padričah

»ŠPORT IN ZABAVO«

z nogometnim in odbojgarskim

turnirjem.

Zabavali vas bodo ansambli

Happy Day, Lojze Furlan, Zve-

zde.

Vabljeni!

SKLAD
MITJA ČUK

vabi vse otroke

NA PROSTO, VESELO

v Prosvetni dom na Opčinah

od 9. do 19. ure danes, 21. t. m.

**Ob bogatih spremnih prireditvah
Nadaljuje se
44. vzorčni
velesejem**

Na tržaškem gospodarskem razstavišču na Montebellu se nadaljuje 44. vzorčni velesejem z bogatimi spremnimi prireditvami. Včeraj je bil na sporedu pomemben posvet o lesni industriji, na katerem so sodelovali poleg visokih predstavnikov vsedrjavne zveze lesnih industrijcev (Federlegno Arredo) in italijanskega inštituta za zunanjo trgovino (ICE) tudi predstavniki tega sektorja iz nekaterih vzhodnoevropskih držav, saj je bil govor predvsem o novih možnostih mednarodnega sodelovanja na področju lesne industrije. Včeraj je bil na sporedu tudi Dan Madžarske, na katerem je med drugimi nastopil madžarski veleposlanik v Rimu Laslo Zorani.

Danes bo vzorčni velesejem odprt občinstvu od 10. do 22. ure, jutri pa bo po običajnem urniku za delavnike od 17. do 23. ure. Jutri bodo spet pomembne spremne prireditve. Na vrsti bo namreč Dan Avstrije, ki je ena izmed najzvestejših udeleženk našega veleseja. Popoldne z začetkom ob 18. uri pa bo v velesejskem kongresnem centru okrogla miza na temo: »Preokret v Maastrichtu. Od skupnega trga k političnemu združenju.« Priredil jo bo Evropski dom iz Trsta, za njo pa bodo razpravljali tržaški parlamentarci Arduino Agnelli, Willer Bordon, Giulio Camber, Sergio Coloni in Giorgio Rossetti. Velesejem bo občinstvu na ogled do ponedeljka, 29. t. m.

**Prebivalci Sv. Ivana in Podlonjerja trdno odločeni poprijeti za delo
Izredni občni zbor položil temelje
za oživitev utripa SKD Škamperle**

Na nedavnem izrednem občnem zboru Kulturnega društva Slavko Škamperle so položili temelje za novo kulturno in splošno družbeno delovanje pri Sv. Ivanu in tudi v širšem mestnem okolju. Polnoštevilna udeležba nekdanjih odbornikov in domačinov dokazuje, da si Svetoivančani po dolgotrajnem kulturnem mrtvilu in molku želijo novih dejavnosti, ki bi privabile v društvo čim širši krog tam živečih Slovencev. Izredni občni zbor je pozdravila bivša odbornica Loredana Gec, ki je bila med pobudnicami te izredne skupščine, razpravo, ki je bila mestoma zelo živahna pa je vodila tajnica Zveze slovenskih kulturnih društev Nives Košuta. Osrednjo kulturno organizacijo je na občnem zboru zastopal tudi predsednik Ace Mermolja.

Začetek občnega zbora je bil posvečen razpravi o kočljivem vprašanju društvenega premoženja, ki precej buri duhove nekdanjih odbornikov Škamperla in ki je povzročilo tudi precej trenj s športnim združenjem Bor. Večji del razprave pa je bil posvečen obuditvi društvene dejavnosti, saj se je SKD Škamperle zaradi krize znašlo na robu dokončnega razpusta. Na občnem zboru pa je močno prevladala volja do življe-

nja. Izvolili so 12-članski pripravljalni odbor, ki se bo sestajal že v prihodnjih dneh in sestavil okvirni delovni program.

Če na kratko povzamemo glavne teme iz razprave lahko rečemo, da so bili vsi diskutanti mnenja, da je treba premostiti zastarele kalupe prosvetnega dela, ki bi prej ali slej privedli društvo v novo in tokrat najbrž dokončno krizo. Padla je tako ideja o sodelovanju s Slavističnim društvom, s katerim bi lahko oblikovali pobu-

de za javno uveljavitev slovenščine, o ovrednotenju svetoivanskega Narodnega doma ter dela domačega pisatelja Vladimira Bartola.

Durštvo bo moralo nadalje posvetiti pozornost šoli in predvsem delu z najmlajšimi. Na občnem zboru je skratka padlo več privlačnih in zanimivih predlogov, ki jih bo treba sedaj z dobro voljo čim prej uresničiti.

Na sliki (foto Magajna) udeleženci izrednega občnega zbora SKD Slavko Škamperle.

**Prihodnjo soboto
Pesem v zalivu
na Devinskem gradu**

V soboto, 27. t.m., bo na Devinskem gradu zborovska revija *Pesem v zalivu*, ki jo bosta tokrat že petič po vrsti priredila domača pevka zbor Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina. Na tej že tradicionalni pevski prireditvi bodo poleg omenjenih dveh zborov sodelovali še Oktet Brda z Dobrovega, Mešani pevski zbor italijanske skupnosti iz Pirana in Dekliški pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine.

V primeru slabega vremena bo prireditev potekala v bližnji telovadnici osnovne šole Josip Jurčič v Devinu.

**Kako lahko obnovimo potrdila
za oprostitev plačevanja ticketa**

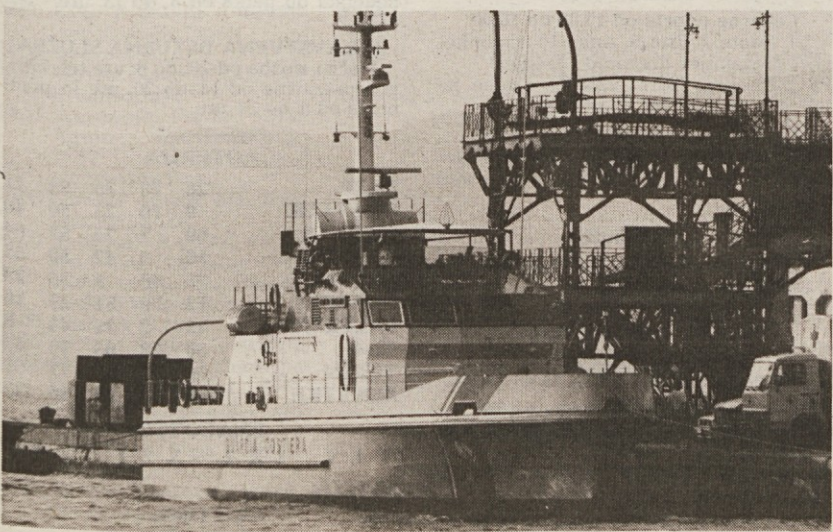
Občina Devin-Nabrežina bo poskrbela za obnovitev potrdil za oprostitev plačevanja zdravstvenega ticketa zaradi prenehanja dohodka (rok poteče 30.t.m.), in sicer tako, da bo obnovljena potrdila poslala po pošti vsem prosilcem, ki bodo po pošti poslali na pristojni občinski urad (Naselje sv. Mavra 124 - 34019 Sesljan) naslednjo dokumentacijo:

- 1.) izpolnjen obrazec prošnje za oprostitev plačevanja,
- 2.) fotokopijo obrazca 740 ali obrazca 201 za leto 1991,
- 3.) zapadlo potrdilo o oprostivni.

Potrdilo je v nujnih primerih mogoče obnoviti tudi neposredno, in sicer od jutri naprej v Uradu za oprostitev (Naselje sv. Mavra 124) od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30, po predhodni preverbi v letu 1991 prejetega bruto osebnega dohodka (po obrazcih 740 ali 201). Kriteriji za oprostitev so nespremenjeni.

V tržaški občini pa bodo potrdila za oprostitev plačevanja ticketa začeli izdajati 1. julija v vseh občinskih izpostavah. Da bi se izognili nepotrebnim vrstam, Občina Trst že vnaprej opozarja, naj se interesi ne podajajo množično v izpostave že prve dni, saj bodo potrdila izdajali skozi vse poletje.

**Na pomolu Audace predstavili tudi nov izvidniški čoln Obalne straže
Od včeraj v Grčijo z novo trajektno linijo**

Zgoraj vrsta za vkrcanje na grški trajekt Lato (foto Magajna), spodaj pa nov izvidniški čoln Obalne straže (foto Križmančič)

Včeraj je odplul iz tržaškega pristanišča proti grškemu Patrasu trajekt Lato grškega brodarja Anek line s Krete. To je bila uvodna vožnja na novi plovni progi, ki povezuje Trst z Grčijo. S trajektom je odplulo kakih 950 potnikov z vozili ali stanovanjskimi prikolicami; večina so bili nemški in avstrijski turisti, ki so izkoristili novo progo za odhod v Grčijo, da bi se tako izognili vroči poti po bivšem jugoslovanskem Balkanu. V začetku julija bosta začela na isti progi pluti še druga dva trajekta: E. Venizelos, ki bo lahko prevažal do 2.950 potnikov in več kot tisoč vozil, in Kydon, na katerem bo prostora za tisoč potnikov. Od takrat dalje bodo vozili trajekti iz Trsta v Grčijo dvakrat tedensko.

Sicer pa je bilo na tržaškem nabrežju včeraj nasploh zelo živahno. Poleg trajekta za Grčijo so si sprehajalci ob pomolu Audace lahko ogledali nov izvidniški čoln Obalne straže CP 409, poimenovan »Giulio Ingianni«, ki ga je te dni tržaškemu Pristaniškemu poveljstvu predala ladjedelnica CNR iz Ancone. Njegovi 20-članski posadki poveljuje poročnik bojne ladje Felice Tedone, ki je včeraj na krovu novinarjem orisal zavidljive tehnične lastnosti plovila in namene, za katere ga bodo uporabljali. Materiali, iz katerih je izdelano, konstrukcijska tehnika in oprema ustrezajo visokim kakovostnim in varnostnim normam - je poudaril Tedone - plovilo pa bo namenjeno daljšim kontrolnim službam in reševanju na odprtem morju v kakršnihkoli vremenskih pogojih v vsem Sredozemlju in skozi vse leto.

Umrli G. Naibo

Včeraj je v zdravilišču Sanatorio Triestino po daljši neozdravljivi boleznini v 67. letu starosti umrl znani tržaški trgovec in javni delavec Giorgio Naibo. Od leta 1979 je bil predsednik Združenja trgovcev na drobno pri pokrajinski zvezi Unione commercianti, poleg tega pa je bil tudi v vodstvu Tržaške trgovinske zbornice.

ZAHVALA
Ob izgubi naše drage mame
**Romane Bordon
vd. Crisma**
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ki so na katerikoli način počastili njen spomin. Posebna zahvala nosilec krste in cvetja, ženskemu cerkvenemu zboru in zboru Fran Venturini ter CS SK Domjo.
SVOJCI
Krmenka, 21. junija 1992

ZAHVALA
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage
Ane Pohlen vd. Pertot
Posebna zahvala g. župniku, pevskemu zboru Slavec-Slovenec in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.
SVOJCI
Lonjer, 21. junija 1992

ZAHVALA
Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage žene, mame in none
**Marije Zafran
por. Coretti**
Posebna zahvala dr. Spetiču, župniku Angelu Kosmaču, cerkvenima pevskima zboroma, ki sta pela v cerkvi in na pokopališču, nosilec cvetja ter vsem prijateljem in znancem.
Mož Bruno, sin Guerrino in vnuk Maurizio
Trst, Ricmanje, 21. junija 1992

Neizrekljivi bolečini družine Kalc ob izgubi ljubega Fabiota se pridružujejo Sebastjan, Ana, Rainieri in Zlatka.

† Nepričakovano nas je zapustila naša draga
**Angela Furlan
vd. Gruden**

Pogreb bo jutri, 22. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Nabrežino.

Žalostno vest sporočajo hčerki Gianna in Sonia, zeta Claudio in Sergio, brati in sestre, svakinje, svaki, vnuki in drugi sorodniki.

Nabrežina, Trst, 21. junija 1992
Nona, vedno boš ostala v naših srcih.
Susanna in Katja
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Žalovanju se pridružujeta
družina Rose in Doriano

† Umrli je naša draga mama, nona in sestra

**Marija Danev
vd. Doušak**

Za njo žalujejo hčeri Marica in Rada, sin Mirko, vnuki Tanja, Dunja, Andrej, Paolo, in Sonja, pravniki Maj, Alexia, Veronika in Martin, sestra Karla in sorodstvo.

Zahvaljujemo se dr. Liviju Štoki. Datum in uro pogreba še sporočimo.

Križ, 21. junija 1992

† Zapustil nas je naš dragi
Josip Vodopivec
(Pepi)

Pogreb bo jutri, 22. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Dolino.

Žalostno vest sporočajo žena Angela, sinova Danilo in Boris, snaha Cvetka, vnuki Damjan, Igor, Erik, Klara in Vivjana ter ostalo sorodstvo.
Dolina, 21. junija 1992

† Tragično nas je zapustil naš dragi

Fabio Calzi

Pogreb bo jutri, 22. t. m., ob 11. uri iz cerkve v Trebčah.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Žalostno vest sporočajo starši Luciana in Severino, sestre Marina s Carlom in Gabriella z Vittorinom, nečak Andrej in drugi sorodniki.

Trebče, 21. junija 1992
(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Ob izgubi dragega sina Fabia sočustvujeta z družino
Elda in Aldo Carli z družino

Fabio,
za vedno boš ostal v naših srcih.
Prijatelji iz Trebč

Ob nenadomestljivi izgubi dragega Fabia izreka svojcem globoko sožalje
Dario Ciuk z družino

Ob izgubi Fabia Calzija žalujeta
družini Sergio in Roberto Antoni

SKD, ŠD Primorec in sekcija DSL iz Trebč izrekajo občuteno sožalje družini Calzi ob tragični izgubi sina Fabia.

KD FRANCE PREŠEREN

vabi na

**TRADICIONALNO ŠAGRO NA GORICI
V BOLJUNCU
20., 21. IN 22. JUNIJA**

Danes ob 18. uri kulturni program: VANKA in TONCA, glasbena skupina KD Fran Venturini od Domja, nagrajevanje udeležencev ex tempore, kitarista EDVARD ŽERJAL in DIMITRIJ ROSSO, ples z ansamblom HAPPY DAY.

Jutri ples z ansamblom HAPPY DAY.

DELOVALI BODO DOBRO ZALOŽENI KIOSKI

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT

prireja

**18. ŠAGRO V PRAPROTU
20., 21. IN 22. JUNIJA**

Danes, 21. junija, ob 14. uri odprtje kioskov, ob 15. uri zabavne otroške igre, ob 18.30 nastop godbenega društva V. Parma iz Trebč, od 21. do 1. ure ples z ansamblom Lojze Furlan.

Jutri, 22. junija, ob 17. uri odprtje kioskov, od 21. do 1. ure ples z ansamblom Pomlad.

Prireditelji mladinskih raziskovalnih taborov obveščajo dijake in univerzitetne študente, da se lahko prijavijo na...

**12. MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR
»BARDO 92«**

pri: Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ulica sv. Frančiška 20/1

Odseku za zgodovino v Trstu, Ulica Petronio 4

Slovenski ljudski knjižnici D. Feigla v Gorici, Ulica Croce 3.

gledališča

FESTIVAL OPERETE

ROSSETTI
V petek, 26. t. m., ob 20.30 tretja predstava operete Giuseppeja Pietrija AD-DIO, GIOVINEZZA. Dirigent Guerrino Gruber, režija Mario Licalsi.
Prodaja vstopnic pri blagajni Festivala na trgu Unità (tel. 367816 - 369485) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

Gledališče Miela

Jutri, 22. t. m., ob 21. uri bo v prireditelji združenja Arciragazzi na sporedu predstava LE OVA GIGANTI DELL'ISOLA DI PASQUA E ALTRE MERVIGLIE z Anatolijem Balaszom. Izkupiček večera bodo podelili dobrodelnim namenom.
Za informacije in rezervacije tel. na št. 51572.

koncerti

BBC Club

Jutri ob 22. uri bo v Ul. Donota nastopila skupina SHIPARD JAZZ TOWN ORKESTRA iz Trziča.

izleti

Društvo slovenskih upokojevcev Trst obvešča, da bo izlet na Brezje in Bled, ki je iz tehničnih razlogov odpadel, v sredo, 24. t. m. Odhod ob 7.30 s Trga Oberdan. Ker je še nekaj prostih mest, je vpis možen na sedežu v Ul. Cicerone 8 v dopoldanskih urah.

Klub prijateljstva vabi v sredo, 1. julija, na izlet v Soško dolino z bogatim programom (ogled muzeja v Kobaridu, naravnega parka v Tolminu, vožnja z ladjo po Soči itd.) Vpisovanje in navodila v trgovini Fortunato, Ul. Paganini 2 v Trstu, tel. 630460.

razne prireditve

KD Lipa iz Bazovice vabi v torek, 23. t. m., ob 20.30 v Bazovski dom na ogled diapozitivov o novoodkriti jami v Bazovici. Sodelujejo jamarji skupine Karlo Debeljak iz Trsta. Vabljeni.

ZSKD v sodelovanju z Občino Devin-Nabrežina priredi ob III. mednarodnem lutkovnem festivalu 1992 v torek, 23. t. m., ob 15. uri v Centru Štrekelj v Sseljanu lutkovno predstavo Kužek in mucek v izvedbi skupine UŠ iz Ljubljane. Otroci ne zamudite priložnosti!

ŠD Mladina Resco - baletni odsek - vabi v soboto, 27. t. m., ob 20.30 v Dom Alberta Sirka v Križu na ponovitev zaključne produkcije gojenk baletne sezone 91/92. Izkupiček večera bo šel za pomoč beguncem iz BiH.

Bar Pri jami v Brišičkih pod pokroviteljstvom Občine Zgonik priredi

**1. SLIKARSKI EX TEMPORE
»POLETNI SOLSTICIJ«**

20. in 21. junija

Prijave in žigovanje platen (največ 2) danes ob 9. do 11. ure v baru Pri jami (tel. 327135). Prva nagrada 1.000.000 lir, druga 500.000 lir, tretja 250.000 lir.

Otvoritev razstave nagradjenih odkupljenih ter sprejetih del bo v občinski galeriji v Repniču jutri, 22. t. m., ob 20. uri. Vabljeni!

ŠD Vesna

vabi

**27., 28. in 29. junija
v kriški ljudski dom na
VAŠKO ŠAGRO**

Odbor Gospodarskega društva na Kontovelu in najemnik Carlo Papucci

obveščata cenjene goste, da bo gostilna ponovno odprta jutri, 22. junija. Vabljeni

kino

ARISTON - 21.30 Scelta d'amore, i. Julia Roberts.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 La casa nera.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 Rabbia ad Harlem, r. Bill Duke, i. Gregory Hines.

NAZIONALE I - 16.30, 20.30 Balla coi lupi.

NAZIONALE II - 17.45, 22.15 Gran Canyon, il cuore della città.

NAZIONALE III - 17.00, 18.40, 20.25, 22.15 La donna indecente, □

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 Il ladro di bambini, r. Gianni Amelio.

GRATTACIELO - 17.00, 20.20, 22.15, Blue Steel, bersaglio mortale, i. Jamie Lee Curtis, Ron Silver, □

MIGNON - 17.00, 22.15 I 600 giorni di Salò, r. Renzo De Felice.

LJUDSKI VRT - 21.15 Johnny Stecchino, i. Roberto Benigni.

EDEN - 15.30, 22.10 Sulka, sodomie per una squillo, porn., □□

CAPITOL - 17.30, 19.00, 20.30, 22.10 Beethoven, komični. Od jutri dalje zaprto zaradi popravil.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Hook, Capitan Uncino.

ALCIONE - 18.00, 21.00 Con le migliori intenzioni.

RADIO - 15.30, 21.30 Solange, la calda bocca, porn., □□. Jutri: Sesso supersexy in Flash dance, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Prejšnje dni je na Krmenci praznovale 70. rojstni dan

LOJZ (PETER) KRMEC

Ob življenjskem jubileju čestita
KD Fran Venturini

**Naš dolgoletni član in pevec
ZDENKO HRVATIČ**

praznuje danes 70 let. Še dolgo zdravih in veselih let mu želita
SKD Slavec in MePZ Slavec-Slovenec

SKD Primorec in vaše organizacije Trebč

prirejajo

VAŠKI PRAZNIK

19., 20., 21. IN 22. JUNIJA V GRIŽI

Program: danes ob 16. uri odprtje kioskov in otroški-mladinski ex tempore v oblikovanju gline; jutri 17. uri odprtje kioskov.

Vsak večer ples z ansamblom Happy Day in Kalifornija.

Vabljeni!

razna obvestila

KD Igo Gruden in **ŠD Sokol** prirejata POLETNI CENTER za otroke od 3. do 11. leta starosti, ki bo od 20. do 31. julija. Za vpis otrok se lahko obrnete do trgovin Lara in Aleksandra v Nabrežini ali na tel. št. 229332.

ZSKD, Društvo zamejskih likovnikov in Združenje Lupusinfabula prirejajo XXII. likovno kolonijo mladih v Sseljanu od 24. do 29. avgusta letos. Informacije in prijave ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. (040) 635626 (vsak dan razen ob sobotah).

Sklad Mitja Čuk in slovenski skavti vabijo v torek, 23. t. m., na KRESOVANJE na openskem Pikclu ob dobri kapljici. Sodelujejo člani TFS Stu ledi.

Slovensko prosvetno društvo Union, prijatelji Podlonjerja in Pro Loco Sv. Ivana prirejajo 12. ŠAGRO MANDRIJERJEV v znamenju odkrivanja lastnih in drugih tradicij. Danes ob 18.30 nastop folklorne skupine Savrinke z istrskimi plesi, sledi ples; jutri ob 20.30 koncert godbe G. Verdi, v torek bodo svetoivanski kresovi, sledil bo ples s skupino Tristinissima. Vabimo, da prizgete kresove in tako ohranite to starodavno tradicijo.

Odbor za zaščito Križa se bo sestal na javni seji v torek, 23. t. m., v Domu Alberta Sirka v Križu. Na dnevnem redu ima pregled opravljenega dela in program za bodočnost.

Glasbena matica sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 29. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na sedežu Glasbene matice v Ul. R. Manna 29. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, poročila, razprava, razrešitev starega in volitve novega odbora, razno.

V kolonijo v Comegliansu bodo otroci odpotovali 13. julija. Navodila za odhod dobite na sedežu Slovenske Vincencijeve konference v Trstu, Ul. S. Nicolo 31, 2. nadst., od srede, 24., do petka, 26. t. m., od 17. do 19. ure osebno ali po telefonu na št. 638762; v večernih urah pa na št. 43194.

Slovensko kulturno društvo Grad ob Banov prireja svetoivanski praznik, ki bo v torek, 23. t. m., v Dulemjen brjahu pri Banih. Nastopajo MePZ Primorec Tabor, otroci od Banov, Mara, Neva in Cesare. Pričakujemo vas ob 21. uri.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

- AGIP**
D'Annunziov drevored 44
Miramarski drevored 49
Istrska ulica 50
Ul. I. Svevo 21
- MONTESHELL**
Zavljje (Milje)
Ul. F. Severo 2/2
Largo A. Canal 1/1
Devin-Nabrežina 129
Ul. D'Alviano 14
Nabrežje Grumula 12
Furlanska cesta 7
Ul. Revoltella 110/2
- ESSO**
Nabrežje N. Sauro 8
Sesljan (drž. cesta 14)
Trg Valmaura 4
Ul. F. Severo 8/10
Miramarski drevored 267/1

- IP**
Ul. Giulia 58
Ul. Carducci 12
- API**
Passeggio S. Andrea
- SAMOSTOJNI SIAT**
Trg Cagni 6

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 21. junija 1992

ALOJZIJ

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.43 - Luna vzide ob 0.05 in zatone ob 11.23.

Jutri, PONEDELJEK, 22. junija 1992

AHAC

PLIMOVANJE DANES: ob 0.25 najvišja 25 cm, ob 7.16 najnižja -38 cm, ob 14.40 najvišja 30 cm, ob 21.00 najnižja -3 cm.
PLIMOVANJE JUTRI: ob 1.07 najvišja 6 cm, ob 7.46 najnižja -30 cm, ob 15.27 najvišja 31 cm, ob 22.51 najnižja -8 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,4 stopinje, zračni tlak 1013,2 mb raste, veter 10 km na uro vzhodnik, vlaga 72-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sarah Ellero, Martina Busecchian, Valentina Michelazzi, Cristina Goina, Francesca Corso, Giacomo Piccolo, Silvia Giribona, Daiana Di Finizio, Davide Fracarossi, Giada Paliaga, Federico Starc, Alice Cernogoraz.

UMRLI SO: 93-letna Concetta Dardi, 66-letni Livio Stefanic, 88-letna Eufermia Radolovich, 55-letni Luigi Umberto Sini, 68-letni Tullio Naressi, 85-letni Francesco Ruzzier, 46-letna Diana Ida Salvador, 81-letni Giuseppe Vodopivec, 73-letna Angela Furlan, 90-letna Olimpia Ivancich, 83-letna Ludmilla Levpuscek,

74-letna Valeria Canciani, 68-letna Giovanna Chesmech.

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 21.5.1992

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, Mazzinijev drevored 1 (Milje).
PROSEK (tel. 225141/225340).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Mazzinijev drevored 1 (Milje).
PROSEK (tel. 225141/225350) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Dante 7, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Ul. Giulia 14, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

Nočna služba

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 (tel. 572015).

Od ponedeljka, 22., do nedelje, 28. junija 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

mali oglasi

OSMICO je odprl Silvano Močilnik v Lonjerju. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Stanko Gruden iz Satorce. Vabljeni.

RENAULT R5 TURBO, letnik 1988, bele barve, v odličnem stanju, po ugodni ceni prodam. Tel. 211672 v večernih urah.

PRODAM licenco trgovine jestvin, sadja, zelenjave in trafike. Tel. na št. 229157 ob uri kosila.

CELESTE iz Doline prodaja družine čebel po ugodni ceni. Tel. na št. (040) 228891.

GOSTILNA na Krasu išče natakario. Tel. na št. (040) 229168 od 11. do 12. ure.

TRŽAŠKA trgovska hiša išče prodajalke z znanjem italijanščine, slovenščine in hrvaščine. Tel. na št. 7796464.

NUMID lekcije iz nemščine in slovenščine. Tel. na št. 228658.

NUMID inštrukcije iz matematike in kemije. Tel. na št. 212688.

NUMID inštrukcije iz angleščine. Tel. na št. 212688.

MASAŽA: klasična, sprostilno-erotična. Telefon 0038/61 302294 od 9. do 20. ure, ob sobotah od 16. do 22. ure.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine kot priprava za popravni izpit. Tel. od ponedeljka, 22. t. m., do konca junija ob večernih urah na št. 728601.

PRODAM motor kawasaki 600 ZZR, rdeče barve, letnik 91, prevoženih 7000 km. Tel. (040) 225040.

PRODAM zaradi upokojitve licenco dobro vpeljane drogerije v zelo prometnem predelu predmestja Trsta (Opčine). Tel. ob večernih urah na št. 213553.

PRODAM volvo 244 GLE, 2.000 ccm, letnik 1980, srebrno-metalizirane barve, s popolno elektronsko-električno tehnologijo in vso dodatno opremo, s priložnim za prikolico, tehnično pregledan aprila 1991, v dobrem stanju, za 5.500.000 lir. Informacije ob urah obedov na tel. št. 818018.

IZKUŠENA poklicna bolničarka nudi spremstvo in nego potrebnim bolnikom. Informacije na tel. št. 228910 ob večernih urah.

PRODAM fiat 126 bis, september 89, v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. na št. 220324.

NA OPČINAH, Narodna ul. 47, dajemo v najem prostore, 30 kv. m, primerne za urad. Tel. 212246 od 13. do 16. in zvečer.

KATAMARAN hobby CAT 18 - 1986, v odličnem stanju prodam za 6.200.000 lir. Telefonirati 775010 v uradnih urah.
BOX AVTO dajemo v najem za 230.000 lir mesečno pri Rotondi del Boschetto. Tel. 361795.

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	28	78	75	83	71
CAGLIARI	9	70	23	59	40
FIRENCE	60	7	24	52	64
GENOVA	19	4	42	50	55
MILAN	31	68	1	35	24
NEAPELJ	72	50	81	27	10
PALEERMO	45	2	31	44	8
RIM	80	28	85	90	67
TURIN	66	16	33	77	61
BENETKE	68	87	36	46	22

ENALOTTO

1 1 X 1 X 2 X 2 2 2 X 1

KVOTE:
12 64.704.000.—
11 2.404.000.—
10 192.000.—

POHIŠTVO Korsic

Ulica S. Cilino 38 - TRST

Telefon 54390

Kdor pride v četrtek ob priliki praznovanja sv. Ivana na ogled naše trgovine dobi kozarec domačega.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.30	Dok.: Kvarkov svet
8.15	Variete: La banda dello Zecchino
9.10	Aktualno: Parola e vita
9.25	Maša
12.15	Zelena linija
13.00	Aktualno: TG ob enih
13.30	Dnevnik
14.00	Toto-TV Radiocorriere
14.15	Film: My Fair Lady (glas., ZDA 1964, r. G. Cukor)
17.05	Šport: konjske dirke
17.15	Koncert godbe finančnih stražnikov
18.00	Dnevnik
18.10	Glasba: Buone vacanze in musica (vodi D. Piombi)
19.50	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik in šport
20.40	TV film: Colpo di stato all'inglese (dram., VB 1973, r. Mick Jackson, i. Ray McAnally, Amal MacNaughtan)
23.10	Dnevnik
23.15	Športna nedelja
23.50	Literarna nagrada Viareggio Repaci
0.15	Dnevnik in vreme
0.45	Film: Ballando ballando (kom., It. 1983, r. E. Scola)
2.35	Nočni program

RAI 2	
7.00	Risanke in nanizanke
8.15	Glasbeni prostor
9.05	Film: Altezza reale (kom., Nem. 1953)
10.55	Nan.: Medico alle Hawaii
11.45	Kratke vesti
12.00	Aktualno: Sereno variabile (vodi Mita Medici)
13.00	Dnevnik - ob trinajstih
13.25	TG2 Diogenes in vreme
13.45	Sereno variabile, 2. del
14.45	Film: Agente 007 Missione Goldfinger (pust., ZDA 1964, i. Sean Connery, Gert Frobe, S. Eaton)
16.40	Glasba: Il Nuovo Cantagiro 92 (vodi G. Agus)
18.40	Nan.: La stella del parco - Speculatori
19.35	Vremenska napoved
19.45	Dnevnik
20.00	Šport: Domenica sprint
20.30	Glasba: Il Nuovo Cantagiro 92 (vodita Mara Venier, Gino Riviaccio)
23.15	Dnevnik in vreme
23.35	Rubrika o židovski kulturi
0.05	Dok.: F. Valentini
0.10	Dok.: Rdeča nit (vodi Gianni Bisiach), vmes dok. Testimoni oculari
1.20	Nočni spored

RAI 3	
7.25	Drobci
8.15	Potni list za Evropo - Tečaji tujih jezikov
9.00	Film: Pugni, pupe e marinai (kom., It. 1961)
10.35	Koncert RAI 3
11.20	Film: Hello Dolly (glas., ZDA 1969, r. Gene Kelly, i. Barbra Streisand)
13.40	Drobci
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Fantastica sfida (1980, r. R. Zemeckis)
16.15	Kolesarstvo: 22. dirka diletantov po Italiji, 16.45 21. dirka po Apuliji
17.20	Tenis: turnir ATP
18.40	Domenica gol in vremenska napoved
19.00	Dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Risanke: BlobCartoon
20.10	EP v nogometu: polfinale
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Aktualno: La Terra (vodi Italo Moretti)
24.00	Film v originalu: Pennies from heaven (glas., ZDA 1981, r. Herbert Ross)
1.45	Filmske novice
1.55	Nočni spored

TV Slovenija 1	
9.20	Spored za otroke: Živ Žav, 10.10 Ebu drame za otroke
10.35	Čez tri gore
11.05	Dok.: Kronika
11.30	Obzorja duha
12.00	Poročila
12.05	TV dnevnik BIH (pon.)
13.30	Risanke: Kremenčkovi
13.55	Glasba: Boš videl kaj dela Dolenjč
14.25	Film: Odraščanje (pon.)
15.55	Napovednik
16.00	Nadaljevanka: Kralj Patagonije (Fr., i. Omar Sharif)
16.55	Poslovne informacije
17.00	Dnevnik
17.10	Film: Gusarji neba (pust., Avstral. 1986)
18.35	Voda
18.45	TV Mernik
19.00	Risanke in Napovednik
19.20	Slovenski loto
19.30	Dnevnik, vreme in šport
19.55	Zrcalo tedna
20.30	Zdravo
21.30	Dok.: Velike trgovske poti
22.30	Dnevnik, vreme in šport
22.50	Napovednik
22.55	Sova, vmes variete video smešnice in nanizanka Gabrielov ogenj
0.10	Video strani

TV Koper	
13.00	Nadaljevanka: Rayanovi
13.20	Nan.: Agencija Rockford
14.10	Film: Ciao pais! (vojni)
15.30	Nan.: Prosim, ne jejte marjetic
16.00	Otroški program
16.30	Film: Stanley in Livingstone (pust., ZDA 1939)
18.20	Aktualno: Meridiani
19.00	TV Dnevnik - Vsedanes
19.25	Nad. in nanizanka
20.35	Film: Leadbelly (glas.)
22.00	Loto in TV dnevnik
22.15	Tednik: Alpe Jadran
22.50	Film: Ciao pais!

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Mladinski oder: Stara jablana (D. Gogala, r. Adrijan Rustja); 10.30 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Film na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 12.30 Evergreeni; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Satirični kabaret Bonjour Triestesse ali kabaret podirajočih se dni; 14.40 Potpuri; 15.30 Krajevne stvarnosti; 17.00 Šport in glasba; 18.30 Potpuri; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.10 Koledar; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Radijska igra; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila in glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Lotrica domačih; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 Pojo amaterski zbori; 19.45 Lahko noč, otroci!; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Nočni program - Glasba.

RADIO KOPER

(slovenski program)

8.30, 10.30, 17.30 Poročila; 12.30 Primorski dnevnik; 8.00 Otvoritev programa Radia Koper in radijski koledar; 8.45 Poti do zdravja; 9.15 Dober svet; 9.30 Po domače; 10.00 Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 14.00 Oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.30 Nedeljski športni ritem; 15.30 Dogodki in odmevi - Prenos RS; 16.00 International music news; 19.00 Dnevnik; 19.30 Prenos Radia Slovenija.

RADIO KOPER

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd - Horoskop; 7.30 Nedeljske pesmi; 8.00 Turistični napotki; 8.25 Pesem tedna; 9.00 V knjižnici; 9.30 Pregled kulturnih dogodkov; 10.00 Film tedna - Nedelja v gledališču; 10.40 Družinski svet; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 15.00-18.00 Glasba in šport; 18.00 Najnovejša LP plošče; 19.45 Na športnih igriščih; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji nedeljski val; 19.30 Morski val.

CANALE 5	
7.00	Aktualno: Na prvi strani
8.30	Nabožna oddaja
9.15	Cousteaujevi dokumentarci (vodi Ambrogio Fogar)
10.15	Aktualno: Reportage
11.45	Dokumentarec: L'arca di Noè (vodi Licia Colò)
12.30	Glasbena oddaja: Superclassifica Show (vodi Maurizio Seymandi), vmes (13.00) Dnevnik TG 5
13.45	Glasbena komedija: I tre moschettieri (i. Claudio Lippi, Marco Columbro)
15.45	Film: Finché c'è guerra c'è speranza (kom., It. 1974, r.-i. Alberto Sordi, Alessandro Cutolo, Silvia Monti)
18.00	Nanizanke: Casa Vianello - Nuda proprietà, 18.30 Casa dolce casa - Piccoli figli crescono, 19.05 I Robinson - La riunione metaforica (i. Bill Cosby)
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Buona domenica Sera (vodita Lorella Cucarini, Marco Columbro)
23.00	Aktualno: Nonsolomoda, 23.30 Italia domanda, vmes (24.00) nočni dnevnik
0.40	Šport: Veliki golf
1.45	Programi non stop

RETE 4	
8.00	Nabožna oddaja
8.15	Aktualno: Lui, lei, l'altro
8.45	Nan.: Jefferson
9.15	Rubrika o parlamentu
10.00	Nanizanka
11.00	Otroški variete: Ciao ciao in risanke
13.00	Nadaljevanka: Sentieri
13.30	TG 4 vesti
13.45	Variete: Buon pomeriggio
13.50	Nadaljevanka: Sentieri
14.20	Film: Le avventure del capitano O. Hornblower, il temerario (pust., ZDA 1951, r. Raoul Walsh, i. Gregory Peck)
16.40	Nadaljevanka: Maria, vmes (17.30) TG 4 vesti
18.00	Nadaljevanka: La passione di Teresa
19.00	TG 4 vesti
19.30	Nan.: Cinque ragazze e un miliardario - Le sei orfanella (i. Joseph Bologna)
20.30	Nadaljevanka: La donna del mistero 2
22.30	Film: Il Cenerentolo (kom., ZDA 1960, r. Franck Tashlin, i. Jerry Lewis, Annamaria Albergheiti), vmes (23.30) TG 4 vesti
0.45	Nad.: Sentieri
1.45	Nočni spored

ITALIA 1	
6.30	Pregled tiska
6.40	Otroški variete: Bim Bum Bam in risanke
10.45	Nanizanka: Hazzard - Puntod'incontro
11.45	Športni oddaji: Grand Prix (vodi A. De Adamich), 12.45 Vodič nogometnega prvenstva (vodita Maurizio Mosca, Sandro Piccinini)
13.30	Variete: Mai dire banzai
14.00	Vreme in Odrpti studio
14.15	Film: Genitori in blue jeans (kom., It. 1960, r. Camillo Mastrocinque, i. Peppino De Filippo, Ugo Tognazzi)
16.00	Nan.: Giustizieri della città - Caccia al fantasma, 17.00 Adam 12 - La maledizione, 17.30 T.J. Hooker - Dolce sedicenne, 18.30 Riptide
19.30	Odrpti studio
19.45	Variete: Benny Hill Show
20.30	Film: Voglia di ballare (kom., ZDA 1985, r. Alan Metter, i. Sarah J. Parker)
22.20	Film: Una vacanza del cactus (kom., It. 1981, r. Maria-Laurenti)
0.20	Odrpti studio, šport in pregled tiska
1.05	Nočni spored

ODEON	
13.00	Risanke
13.30	Nanizanke: Stazione di polizia, 14.30 Fifty fifty, 15.30 Shannon
16.15	Film: Fantasmii e ladri
18.00	Nanizanka: Navy
19.30	Risanke
20.00	Nanizanka: Quattro donne in carriera
20.30	TV film: I mercanti di sogni (1. del)
22.30	TV film: Gli ultimi giorni di Patton (r. Delbert Mann)
24.00	Šport: Rafting

TMC	
8.30	Nanizanka: Batman
9.30	Dok.: Prijateljska narava
10.30	Nan.: Una cascata d'oro
12.00	Papežev blagoslov
12.35	Motociklizem: VN Andorre, 1. tek
13.35	Risanke
13.55	Koncert Joan Baez
15.20	Motociklizem, 2. tek
16.20	Risanke: Zoo Olympics
16.40	TV film: Simone l'indiano
18.10	Sinronizirano plavanje
19.15	Šport: High seven

TELEFRIULI

10.15 Film
12.00 Rubrika o obrtništvu
12.30 Zelena dežela
13.00 Nan.: Adorabili creature
13.30 Dok.: Zgodovina Italije
14.30 Rubrika o motorjih
15.00 Nan.: Avventura
16.00 Rubrika: Občina
18.30 Nan.: Adorabili creature
19.00 Športne vesti
20.30 Nanizanka: Diamanti
21.30 Rubrika o motorjih
22.00 Nad.: White Florence
22.30 Športne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.50	Aktualno: Unomattina, vmes (8.00, 9.00, 10.00) dnevnik 1
10.05	Film: L'avventura del grande Nord (pust., ZDA 1972, r. Tay Garnett)
11.55	Nan.: E' proibito ballare
12.25	Vreme in Dnevnik 1
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: Quando torna l'inverno (kom., Fr. 1963, i. Jean Gabin, Jean Paul Belmondo)
15.45	Mladinski variete: Big!
17.30	Aktualno: Parola e vita
18.00	Dnevnik 1
18.10	Variete: Aspettando Uno fortuna
18.20	Nan.: Blue jeans
18.50	Dok.: Atlante Doc
19.40	Aktualno: Il naso di Cleopatra, nato vreme
20.00	Dnevnik
20.40	Film: Il cacciatore (dram., ZDA 1978, r. Michael Cimino, i. Robert De Niro, Christopher Walken), vmes (22.45) dnevnik
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Filmske novice
0.40	Rubrika opolnoči

RAI 2	
7.00	Nanizanke in risanke
9.25	Nanizanka: Il dottor Doggie Howser
9.50	Rubrika o protestantizmu
10.20	Film: Dick Tracy contro Cueball (krim., ZDA 1946)
11.15	Aktualno: Galathea - La famiglia Galeazzi
11.30	Kratke vesti
11.35	Nan.: Lassie, 12.10 L'arca del dottor Bayer
13.00	Dnevnik
13.30	Gospodarstvo in vreme
13.45	Nadaljevanki: Stagioni, 14.35 Santa Barbara
15.20	Aktualno: Ristorante Italia (vodi A. Clerici)
15.35	Film: In ginocchio da te (kom., It. 1964)
17.30	Kratke vesti iz Milana
17.35	Nan.: Un giustiziere a New York
18.20	Športne vesti
18.35	Nan.: Il commissario Köster, vreme
19.45	Dnevnik
20.10	EP v nogometu: polfinale
22.05	Nan.: L'ispettore Derrick, 23.15 TG 2 - Pegaz
23.55	Nočni dnevnik
24.00	Vreme in horoskop
0.05	Glasba: Rossini

RAI 3	
7.00	Film: I bassifondi del porto, 2. del
11.30	Šport: triatlon
12.00	Kratke vesti
12.05	Film: Ballando lo slow nella grande città (dram.)
14.00	Deželne vesti
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Koncert: znani izvajalci - Arturo Benedetti Michelangeli (vodi Roman Vlad)
15.10	Športno popoldne: IP v skokih v vodo, 15.40 kolesarska dirka diletantov po Italiji, 16.20 bezbol, 16.55 jadranje, 17.15 kolesarska dirka po Apuliji
17.45	Pregled tujega tiska
18.00	L'acrobata dei boschi
18.45	Derby in vreme
19.00	Dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Risanke: BlobCartoon
19.55	Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob
20.30	Aktualno: V kraljestvu živali (vodi Giorgio Celli)
22.30	Dnevnik - ob 22.30
22.45	Aktualno: Milano, Italia - Profondo Nord
23.40	Nanizanka: Delvecchio
0.30	Dnevnik in vreme

TV Slovenija 1	
9.10	Spored za otroke: Naočnik in očalnik, 9.40 Kresilo (H.C. Andersen)
9.55	Nad.: Semeničevost
10.50	TV Mernik in Forum
11.20	Utrip (pon.)
11.40	Zrcalo tedna (pon.)
12.00	Poročila
12.05	TV dnevnik BIH (pon.)
16.05	Napovednik
16.10	Dobrodošli
16.55	Poslovne informacije
17.00	Dnevnik
17.10	Spored za otroke: Radovedni Taček - Biser, 17.25 igrani film Ana Barbara
18.00	Obzorja duha
18.35	Znanstvena serija: Ali bodo preživeli?: Saga o volku
19.05	Risanke in Napovednik
19.30	Dnevnik, vreme in šport
20.00	Zarišče
20.30	Nan.: Politik novega kova
21.00	Svet na zaslonu
21.40	Drama: Zaslisanje
22.40	Dnevnik, vreme in šport
23.05	Napovednik
23.10	Sova, vmes nanizanki Gabrielov ogenj Zvezdne steze
0.50	Video strani

TV Koper	
13.00	Nadaljevanka: Rayanovi
13.20	Nan.: Agencija Rockford
14.15	Film: Leadbelly (glas.)
15.30	Dedkove pripovedke
16.00	TV Novice - Oresedici
16.05	Otroški spored
17.00	Nan.: Čudežni svet gospoda Monroa
17.30	Tednik: Alpe Jadran
18.00	Slovenska kronika
18.10	Šport in TV Dnevnik
19.25	Nad.: Rayanovi in nan.
20.35	Športni ponedeljek
22.05	TV Dnevnik Vsedanes
22.15	Mednarodni opera gala koncert Za mir in sodelovanje (2. del)
23.15	Nanizanka

TV Slovenija 2

15.50 Oči kritike
16.40 Sova, vmes video smešnice in Gabrielov ogenj
17.55 Športni pregled
18.25 Regionalni programi - Slovenska kronika
19.30 TV dnevnik BIH
20.05 EP v nogometu: Nizozemska-Danska (polfinale)
22.10 Gospodarska oddaja
22.40 Dok.: Čudež življenja

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Jugoslavija 1918-1941; 8.40 Orkestri; 9.00 Evergreeni; 9.30 Iz filmskega sveta; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Roman: Mesto v zalivu; 11.40 Melodije; 12.00 Nikoli ni prepozno za učenje; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestri; 13.25 Gospodarska problematika; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Zvočne kulise; 15.00 Popuri; 15.30 Strmeče uho; 15.40 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kronika; 17.10 Živeti je naša usoda; 17.20 Potpuri; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00,

Proti omejevanju prisotnosti Slovencev v občini Krmin Skupina občanov vlaga priziv na TAR za delno črtanje dveh členov statuta

V kratkem bo Deželno upravno sodišče razpravljalo o prizivih občin Števerjan, Doberdoba in Sovodnje zaradi črtanja iz občinskih statutov določil o rabi slovenščine. Sodišče pa bo v prihodnjih mesecih imelo opravka še z enim podobnim primerom, le da so tokrat akterji posamezni občani in ne ustanove, Vanda Gradnik, Franc Kenda, Edi Keber in Adriano Sirk - vsi so občani krminske občine - bodo namreč te dni na deželnem upravnem sodišču preko odvetnika Petra Močnika vložili priziv proti Statutu občine Krmin in zahtevali delno razveljavitev členov 1.3 in 3.6 Statuta omenjene občine.

Prvi člen zelo omejevalno opredeljuje prisotnost Slovencev predvsem na naselja Plešivo, Novali in Ceglo, drugi pa se nanaša na ukrepe v korist manjšinske skupnosti, ki jo občina sicer priznava, vendar ukrepe v njeno korist v bistvu pogojuje z razpoložljivostjo finančnih sredstev. Po mnenju podpisnikov priziva sta določili protizakoniti in zato zahtevajo da se proglasita za neveljavni.

Na petkovem srečanju, ki ga je v prostorih osnovne šole na Plešivem priredil kulturni krožek Briške mladine, v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij, je dr. Močnik ob sodelovanju dr. Renza Frandoliča pojasnil razloge na katerih sloni priziv. In teh je precej. Glede opredeljevanja območja prisotnosti pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti: medtem, ko za pripadnike furlanske in italijanske narodnosti ni posebej navedeno, kje živijo in je torej mogoče razumeti, da so pač na celotnem območju občine Krmin, se Slovence skuša omejiti na omenjene tri zaselke, oziroma območja, kar naj bi bilo v nasprotju z načeli enakosti. Opredelitev občine ne sloni na kakem uradno priznanem oziroma odrejenem štetju ali

drugih argumentih. Glavni razlog osporavanja taki definiciji, je prepričanje, da živijo občani slovenske narodnosti na področju celotne občine in tudi v samem Krminu, kar je mogoče navsezadnje razbrati tudi iz volilnih rezultatov.

Dobro je razčlenjeno tudi oporekanje členu 3.6 statuta. Glavna ugotovitev podpisnikov priziva se nanaša na protislovje, oziroma izključujoče se navedbe v istem členu. V istem členu Statuta je obveza o podpori manjšinam, na osnovi državnih in deželnih zakonov, vendar se ta obveza uresničuje le če so na razpolago posebej za to določena finančna sredstva. To ustvarja, po mnenju podpisnikov priziva, objektivno neenakost glede možnosti uživanja pravic, med občani različnih narodnosti.

Argumentov, ki so navedeni v prizivu je še nekaj. Vendar bodi dovolj. O vsem bo seveda moralo razpravljati deželno upravno sodišče, predvidoma šele jeseni.

Naj omenimo, da je občinski svet odobril Statut, po dokaj živahni razpravi, na seji dne 12. septembra lani, 25. novembra je ponovno sklepal o tem osnovnem aktu in odgovoril na nekatere opazke nadzornega organa. Od 27. januarja do 25. februarja je bil Statut razgrnjen, 30. aprila pa objavljen v Uradnem vestniku dežele. Podpisniki priziva na deželno upravno sodišče so se 27. septembra pritožili na pokrajinski nadzorni odbor in kasneje vložili še drugi rekurz na sklep št. 235.

Rekurza nista bila upoštevana. Odtod odločitev, da se vložijo še rekurz na TAR. To pa je sedanja faza prizadevanj krminskih Slovencev za enakopravnost in dostojanstvo.

Predstavili so se predsinoči v Doberdoba Tretji nastop gojencev šole Glasbene matice

V Doberdoba je bil predsinoči zaključni nastop gojencev tamkajšnje podružnice šole Glasbene matice skupaj z mladimi člani pihalnega orkestra Kras, ki ga vodi dirigent Stojan Ristovski. Večer je bogatil tudi nastop nekaterih gojencev centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in novogoriške Glasbene šole.

Na koncertu v Doberdoba so se z različnimi instrumenti predstavili sledeči gojenci šole Glasbene matice: Laura Ferfolja, Gioia Canciani, Andrej Adamič, Havar Gergolet, Nejc Spacal, Romina Ferfolja, Jani Šepetavec, Simone Bais, Igor Peric, Vesna Cescutti, Silvan Ferfolja, Sanja Ferlan, Franco Muscau, Simon Jazbec, Aljoša Cej, Sandi Cej, Boštjan Bone, Marko De Ferri, Adriano Ferfolja, Dario Lorenzut in Jana Jarc. Kot predstavnika centra Emil Komel sta nastopila Dario Bertinazzi in Zulejka Devetak.

Na sliki (foto Marinčič) s petkovega nastopa v Doberdoba

Priznanje dirigentu in skladatelju Stanku Jericiju

Goriški župan je včeraj podelil posebno priznanje dirigentu in skladatelju Stanku Jerićiju (na sliki) za umetniški podvig ob nedavnem papeževem obisku. Jerićijo je namreč vodil združene zборе z okrog 800 pevci, ki so izvedli njegovo, nalašč za to priložnost zloženo kompozicijo.

Finančna straža v enem letu odkrila za 12 milijard lir utaj na Goriškem

Finančna straža je včeraj tudi v Gorici praznovala 218. obletnico ustanovitve. Uradna slovesnost je bila dopoldne na carinskem območju mejnega prehoda Štandrež-Vrtojba. Obračun delovanja enot finančne straže na Goriškem v zadnjem letu je podal njihov poveljnik podpolkovnik Salvatore Penza. Pri tem je izpostavil predvsem uspehe v zatiranju davčnih utaj in drugih fiskalnih prekrškov. V naši pokrajini so financarji od junija lani izvedli 166 davčnih pregledov in pri tem ugotovili za kar 9.600 milijonov lir utaj na neposrednih davkih ter skoraj dve milijardi utaj davka na dodatno vrednost IVA. Rezultat je omembe vreden še posebej, če upoštevamo, da je kar 80% dejavnosti in oseba usmerjenih v carinsko nadzorstvo ob meji in bi torej s povečanjem števila fiskalnih pregledov najbrž odkrili še več utajenih dohodkov.

Finančna straža je v tem letu nadalje izvedla okrog 7 tisoč raznih pregledov (prevoz blaga, davčna potrdila itd.) ter pri tem ugotovila 937 prekrškov. Obračun do-

polnjuje še okrog 4 tisoč bančnih in premoženjskih preverjanj v izvajanju zakona proti mafijskim dejavnostim, nadzorstvo vzdolž mejnega pasu, kjer so prijeli 62 pribežnikov, nadzorstvo nad prometom na cestah, pri čemer so ugotovili 2.054 prekrškov in zanje

naprtli globe v skupni vrednosti 71 milijonov 723 tisoč lir.

Na slovesnosti so nato nagradili moške, ki so se izkazali z uspešnimi akcijami, med katerimi gre omeniti milijardno goljufijo s ponarejenimi listki loterij.

Na sliki (foto Marinčič) finančni stražniki na slovesnosti.

V slovenski sekciji ITI Galilei izdelali dve tretjini dijakov

Z objavo imen dijakov, ki so uspešno končali šolsko leto v slovenski sekciji zavoda ITI Galilei, zaključujemo pregled šolskih izidov v slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici. Na industrijskem zavodu so se slovenski dijaki odrezali razmeroma dobro. Izdelali sta namreč več kot dve tretjini (67,3%) vseh dijakov, med ostalimi pa nekoliko preseneča podatek, da je večje število dijakov, ki niso izdelali (20,4%) kot pa dijakov, ki bodo septembra imeli popravne izpite (12,3%).

TEHNIČNI INDUSTRIJSKI ZAVOD GALILEI: 1.H razred - izdelali so: Aljoša Gergolet, Enrico Lapel, Alex Makuc, Matej Makuc, Robert Mucci, Denis Repovš, Gregor Štrukelj; 1 dijak ima popravne izpite.

2.H razred - izdelali so: Vojko Croselli, Valentina Devetak, Marko Faganel, Kristian Miklus, Ana Osvald, Fabio Tommasi; 2 dijaka nista izdelala.

3.IH razred - izdelali so: Igor Cescutti, Martin Drufovka, Borut Jarc, Matej Klanjšček, Mauro Maraz, Igor Povše, David Vižintin, Tanja Vižintin; 4 dijaki bodo imeli popravne izpite, 5 dijakov ni izdelali.

4.IH razred - izdelali so: Dimitri Braini, Katja Cappelli, Tanja Curto, Matin Devetak, Neva Devetak, Mitja Fergoglija, Manuel Kovic, Cristina Kravos, Marko Lutman, Martin Marussi, Christian Pellegri, Erik Zavadlav; 1 dijak bo imel popravne izpite; 3 dijaki niso izdelali.

V tednu, ki je pred nami, pa se na vseh višjih srednjih šolah pričinja matura. Najprej bodo na vrsti pisne preizkušnje.

SOLIDARNOSTNI ODBOR GORICA
SKGZ - SSO
Kdor takoj pomaga, dvakrat pomaga!
Prispevaj v solidarnostni sklad za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine
Kmečka banka - Gorica
(Verdijev korzo 55)
tekoči račun št. 65250

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ
obvešča interesente, da je **samo še jutri**, 22. junija 1992, od 10. do 14. ure v pisarni Dijaškega doma, Ul. Montesanto 84, tel. 533495, čas za vpis za **Poletno središče in letovanje v Portorožu**.
Za obiskovalce Poletnega središča iz občin Sovodnje in Doberdoba bo tudi letos zagotovljen avtobusni prevoz.

KULTURNI DOM GORICA
V nedeljo, 28. junija 1992 ob 20.45 pod šotorom, NA GORIŠKEM GRADU
Noč zvezd - Star night
(Bodi Bordo)
Prvič v Gorici Tina Turner, Lisa Minelli, Madonna, Elvis Presley, Carmen Miranda, Marilyn Monroe, Michael Jackson...
Vabljeni!
Vstopnice in rezervacija: urad Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 33288)

Mladinski odsek KD Sovodnje vabi v petek, 26. junija, na
ŠAGRO V SOVODNJAH
kjer bo nastopil ansambel **BIG BAND**

izleti
Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo avtobus, v nedeljo, 28.6. - izlet v Veneto - odpeljal ob 6.40 s Travnika. Postanki: gostilna Primožič, Podgora, Štandrež, Sovodnje.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada od 14. do 20. junija 1992.

Rodili so se: Manuel Blasco, Jacopo Zitter, Maurizio Iussa, Erica Riva, Marco Gambitta, Patrik Steni, Luigi Badagliacca, Jessica Roldo, Erik Starrec.

Umrli so: 89-letna upokojenka Stefania Lenardic vdova Russo, 51-letni Franco Ilvano, 67-letna upokojenka Anna Sel, 51-letni sofer Celso Nocent, 83-letna upokojenka Alma Bolzan, 86-letni upokojenec Vladimir Kogoj, 88-letna upokojenka Maria Blasizza, 80-letni upokojenec Giorgio Medeot, 80-letna upokojenka Noemi Bais, 72-letni upokojenec Angelo Moimas, 78-letni upokojenec Giovanni Saranz, 68-letna upokojenka Alba Medeot, 55-letni Gianfranco Ninin, 82-letni upokojenec Pietro Zoff, 64-letni upokojenec Elio Fabbro, 72-letni upokojenec Gino Franz, 64-letni učitelj Elio Bandeli, 72-letna upokojenka Maria Visintin, 88-letna upokojenka Justina Ciglič, 98-letni upokojenec Marcellino Franzot.

Oklici: obrtnik Renzo Forti in pripadnica policijskega zbora Laura Cargnel, odvetnik Paolo Bevilacqua in uradnica Renata Boccadoro, trgovec Massimo Di Lenardo in trgovska pomočnica Elisabetta Lo Re, profesor Alessandro Faganel in uradnica Monica Antonini, železničar Tiziano Vizzi in farmacistka Patrizia Cristofaletti, študent Thomas Irzl in Loredana Lippi, uradnik Roberto Vizzari in uradnica Paola Palmiero, uradnik Franco Rossi in delavka Tiziana Andrian, trgovec Nevio Gorjan in uradnica Marilina Beltram.

Poroke: občinski redar Massimo Bevilacqua in trgovska pomočnica Rosalia Skerl, uslužbenec Massimo Marini in uradnica Liana Leghissa, finančni stražnik Agatino Di Stefano in vzgojiteljica Cristina Villini, finančni stražnik Matteo Scalabrin in pripadnica policijskega zbora Giuseppina Hlede.

kino

Gorica
VITTORIA 21.30 »Analisi finale«.
CORSO 16.00-22.00 »Piccola peste torna a far dannie«.
VERDI 15.30-22.00 »Il ladro di bambini«.
Tržič
Nova Gorica
SOČA 18.30-20.30 »Bugsy«.
SVOBODA Šempeter 18.30 »Želze Njnek«.
20.30 »Vroče noči«.
DESKLE 20.00 »Adamsovi«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'Udine - Trg sv. Franciška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg Republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica (via Giardino 2) - tel. 78300.

pogrebi

Jutri, 9.55 Noemi Bais iz splošne bolnišnice v Ajello, 12.45 Angela Miniussi iz bolnišnice Janeza od Boga v Ronke, 12.45 Giovanna Landri iz bolnišnice Janeza od Boga v Romans.

V četrtek 25. junija bodo svečano počastili pomembno obletnico

V Gradežu turizem uspeva že 100 let

Lepo urejene plaže in ohranjeno staro mesto privabljajo številne goste

V vsakem oziru je stoletnica dogodek, ki ga velja primerno počastiti. Tako je tudi v Gradežu, kjer letos slavijo sto let organiziranega turizma. Govoriti o sto letih turizma ni kar tako enostavno, saj je turizem postal splošni pojem šele po drugi svetovni vojni. Prej je bil domena maloštevilnih ljudi, ki so si lahko privoščili poletne ali zimske počitnice. Gradež se je kaj kmalu uvrstil med tiste kraje, v katere so že v prejšnjem stoletju prihajali letovat petični gostje iz mrzlejših in kontinentalnih krajev takratnega cesarstva Habsburžanov. Gradež se je tako že takrat uvrstil med znane kraje v tem cesarstvu, kot so bili Opatija, Mali Lošinj, Portorož. Vsi ti kraji so takrat sloveli enako kot nekateri drugi ob francoskih ter italijanskih obalah, kot Biarritz, Cannes, Nica, Sanremo, Viareggio, Capri, itd.

Za razliko od večine teh krajev je Gradež imel nekaj izjemnega, kar pa mu ni preveč koristilo. Kraj je bil na otoku. Zaradi tega je bil dostop težavnejši kot npr. v Portorož ali v Opatijo. Marsikateremu gostu ni bilo všeč priti na mali otok na katerem so bile stare hiše ribičev ter le nekaj hotelov s čolnom. Lažje je tem ljudem bilo priti do pred hotela s kočijo.

Zakaj šteje leto 1892 kot leto začetka turizma v Gradežu? Tistega leta, 25. junija, je cesar Franc Jožef na Dunaju podpisal zakon s katerim je ustanavljal Letoviščarsko ustanovo v Gradežu. Stoletnico tega zakona bodo v Gradežu svečano počastili v četrtek 25. junija. Nadejajo si, da za to priložnost pride v Gradež kak član nekdanje avstrijske vladarske družine Habsburžanov. To bi zanje bila zelo dobra reklama.

Svečanost se bo pričela ob 16.30 ko bodo pred plažo odprli cesarska vrata. Zatem bodo v predverju kinodvorane Cristallo odprli bogato razstavo starih slik, razglednic, reklamnih lepakov in dokumentov o življenju v Gradežu v teh sto letih. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi knjigo z naslovom "Ritorno a Grado". Napisal jo je novinar Antonio Boemo. V razstavnici dvorani Letoviščarske ustanove bodo zatem odprli skupinsko razstavo likovnikov Srednje Evrope. Uradna svečanost bo zatem v kongresni palači. Tam bo igral tudi orkester dunajskih dam.

Svečanost bo torej v nekako dunajskem stilu. To ni nič čudnega, saj se je Gradež turistično razvil v avstrijskih časih in je svoj turizem tudi kasneje gradil in še gradi še zlasti na avstrijskih in nemških turistih. Največ gostov je dandanes seveda iz Italije, še zlasti iz Lombardije. Pomembno mesto pa imajo v Gradežu avstrijski in nemški turisti. V poštev prihajajo tako tisti s polnimi denarnicami kot tisti, ki gredo na počitnice v kampe. Tisti v Gradežu pa so med najboljšimi v Italiji. Lani so npr. v Gradežu in Ogleju (za oba kraja skrbi ista Letoviščarska ustanova) imeli 106.070 italijanskih turistov, ki so tam imeli 980.373 nočitev in 74.718 tujih turistov, ki so tam imeli 565.094 nočitev. Tu velja povedati, da je delež Ogleja pri nočitvah minimalen, saj je tu le ne-

kaj hotelov in kampov. V tem pogledu je oglejski delež le 10-odstoten.

Pomembnejša pa je vloga Ogleja kar se tiče nekajurnih ali enodnevnih obiskov. Tu so na voljo arheološki muzej, stara bazilika in precej ostankov iz rimskih časov, saj je Oglej bilo eno najpomembnejših mest v nekdanjem rimskem cesarstvu. Vsak dan, to ne le v poletnem času, semkaj prihajajo na obisk ljudje iz vse Evrope.

Gradež seveda igra pomembno vlogo v poletnem turizmu. Prav pred nekaj dnevi so strokovnjaki, ki na takoimenovanem zelenem skunerju, vsako leto obiskujejo italijanske obalne kraje, da bi ugotovili kakšna je onesnaženost morja, ugotovili, da je na obalah Furlanije-Juljske krajine edinole morska voda pred Gradežem kristalno čista. Vsepoposod drugod je voda onesnažena. Za to se je treba brez dvoma zahvaliti dejstvu, da so v zadnjih letih v Gradežu izvedli velika kanalizacijska dela in da tam imajo sodobne in uspešne čistilne naprave.

Zaradi tega so v Gradežu prepričani, da bodo turisti tudi letos napolnili hotele in prenočišča ter se sončili na veliki in urejeni plaži. Tako je urejena tudi zaradi tega ker je še vedno zaprtega tipa, plačati moraš namreč vstopnino. Tudi ta pravica izhaja iz avstrijskih časov, ko je Letoviščarska ustanova dobila nalogo urediti plažo in jo seveda tudi upravljati.

Veliko reklamo delajo Gradežu avstrijski in nemški zdravniki, ki tu imajo že dolgo vrsto let, dvakrat letno, svoje strokovne kongrese. Spomladanski se je končal pred nekaj dnevi.

Iz Firenc je bil zdravnik Giuseppe Barelai, ki je že leta 1872, potem ko je bil na obisku v Gradežu in ko je naredil nekatere analize, ugotovil, da sta morje in zrak zelo pripravna za zdravljenje nekaterih boleznih. Takrat je bila ustanovljena bolnica za otroke, znani Ospizio Marino, ki obstaja še dandanes. Kaj kmalu so nekateri domači pod-

jetni gostilničarji pričeli oddajati sobe. Novinar Antonio Boemo ve povedati, da so prav pred kratkim našli nekatere dokumente, ki postavljajo na glavo marsikatero prejšnjo ugotovitev. Te dokumente bodo objavili v četrtek in marsikateri Gradežan se bo temu začudil. Že takrat torej se je turizem začel tu razvijati. Gosti so pričeli prihajati iz raznih krajev takratnega cesarstva. Prihajali so zlasti Avstrijci in Čehi ter Poljaki, saj so Madžari raje odhajali v Opatijo, ki je bila v neposredni bližini meje med Avstrijco in Madžarsko, saj je Reka takrat sodila v ogrski del cesarstva. Do obale pri Belvederu, nekaj kilometrov stran od Ogleja, so prihajali s kočijami. Tam so se vkrcali na čolne, ki so jih prepeljali do otoka. Na začetku našega stoletja, ko se je turizem v Gradežu že kar precej razvil, je Goriška dežela dala pobudo za izgradnjo železnice od Červinjana do Belvedera. V delniško družbo, ki je zgradila železnico, so pristopile še druge ustanove. Turisti iz Dunaja, Prage, Gradca in tudi iz Ljubljane so do Belvedera prihajali z vlakom, od tam pa že z majhnimi parniki po laguni v Gradež. Sredi tridesetih let našega stoletja so sredi lagune zgradili napis in na njem speljali cesto, iz tržiške strani pa so nekdanji otok povezali s cesto v petdesetih letih. Gradež danes ni več otok sredi lagune. Kljub temu so prebivalci ohranili samosvojo miselnost.

Leta 1892, ko je s cesarskim podpisom z zakonom bila ustanovljena Letoviščarska ustanova, je bil turizem že precej razvit. Seveda se je še bolj razvil v kasnejših časih. Tam so zgradili celo vrsto hotelov. Med hotelirji je bil tudi slikar Auckenthaler, ki je z ženo vodil Hotel Fortin. Njegov je reklamni plakat, ki so ga ponatisnili ob 100-letnici (sicer v italijanskem besedilu, originalni napis je namreč nemški). Kronisti vedo povedati, da je prva gospa naslikana na tem plakatu slikarjeva žena.

Med prvimi, ki so razvijali turizem v Gradežu je bil baron Bianchi, graščak v Ru-

bijah, ki je nekaj časa bil v Sovodnjah tudi za župana. Avstrijski baron je dal zgraditi pet hotelčkov, takoimenovane "Ville Bianchi". Stavbe stojè še danes, vendar pa, kot je razumljivo, ne zadovoljujejo več sodobnega turista. Ostale so kot nekaj spomenik časa v strogem središču turističnega Gradeža. Morali jih bodo docela prenoviti ali podreti ter na njih mestu zgraditi kraj drugega.

Med turisti v Gradežu je pred prvo svetovno vojno bilo tudi veliko Čehov, Poljakov in Slovencev. Prav zaradi tega je podjetni goriški knjigar, založnik, časnikar in politik Andrej Gabršček tam imel v poletnih mesecih, ko so tja prihajali turisti, odprt časopisni kiosk in knjigarno. Gabršček je tam prodajal tudi časopise in knjige v slovanskih jezikih. Tiskal je tudi razglednice v teh jezikih, med temi tudi v slovenščini. Tudi nekateri slovenski gostinci so se v različnih časih v Gradežu lotili gostinstva ter hotelirstva.

V Gradežu je svojo podružnico odprla tudi tržaška filialka Živnostenske banke iz Prage, prav tako, a to samo v poletnih mesecih, tudi tržaška filialka Ljubljanske kreditne banke. Na češko banko so se starejši Gradežani dobro spominjali in jo nazivali "La banka de Praga". Marsikdo si je namreč zgradil hišo s posojilom najetim pri tej banki.

V času med dvema vojnama se je Gradež lepo razvijal, najbolj pa se je v zadnjih desetletjih. Potem ko je bila odprta pokrajinska cesta v smeri Tržiča se je Gradež pričel širiti v tej smeri. Sreča pa je bila, da se kraj ni razvil tako kot drugi obmorski kraji v Venetu ali drugih italijanskih deželah. Gradež je ohranil nekdanji čar. Tudi zaradi tega, ker v zadnjem času obnavljajo stari del mesta, ki ima čisto beneško podobo.

V Letoviščarski ustanovi so zadovoljni s tem kako gredo stvari, pa čeprav bi si seveda želeli, da bi bilo še več uspehov. Nadejajo si tudi, da bo k njim prišel tudi kak turist, ki bi bil sicer šel letovat v Istro ali Dalmacijo, pa letos ne bo tja šel iz že znanih razlogov. Sedanji predsednik Letoviščarske ustanove Alessandro Felluga si nadeja, da bo končni rezultat letošnje sezone pozitiven. Upajo tudi, da bodo v doglednem času k njim spet prišli turisti iz Češke.

Omenili smo, da bodo na slavnosti v četrtek predstavili tudi novo knjigo Antonia Boema o Gradežu. O tem kraju je sicer že izšlo veliko knjig, tudi takih, v katerih je bilo objavljenih veliko slik. Lani pa, ob stoletnici rojstva njihovega narečnega pesnika Biaga Marina, smo bili priča pravi poplavi ponatisov njegovih del.

V najnovejši knjigi, ki je zares zelo razkošna, je avtor, novinar in tudi drugače zelo angažiran v tamkajšnji turistični dejavnosti, zbral veliko reprodukcij starih lepakov, razglednic, splošnih in družinskih slik. O knjigi bo seveda veljalo še kdaj spregovoriti. Videč odtise pa smo prepričani, da bo zares nekaj enkratnega in da bomo v njej našli marsikatero doslej tudi neznano sliko tega čudovitega otoka sredi lagune.

MARKO WALTRITSCH

Izbrali so glasbeno pravljico Juri Muri v Afriki

Zaključni nastop otroškega zbora Oton Župančič in gojencev GM

Pravljica v verzih Toneta Pavčka Juri Muri v Afriki je bila tema, ki so jo v Štandrežu izbrali za svoj zaključni nastop člani otroškega zbora Oton Župančič. Bolezen jih je pred nastopom sicer zdesetkala (zbolelo je kar sedem članov skupine) preostali pa so se vsekakor potrudili, da ne bi razočarali starše in prijatelje, ki so se v torek zvečer zbrali v domu Andreja Budala na njihovem nastopu. Pri tem sta jim pomagala Miran Rustja, ki je uglasbil songe k Pavčkovim pripovedi, in Elda Nanut, ki je vodila nastop in je za to priložnost tudi poskrbela za izid publikacije z zgodbo o Juri-Muriju ter jo opremila z risbami. Večer, ki ga je društvo Župančič priredilo v sodelovanju z Glasbeno matico, sta obogatila še nastopa gojencev glasbene šole GM Vesne Cescutti in Walterja Ferfolje, ki sta izvedla po nekaj skladb na kitaro in harmoniko.

Na sliki (foto Marinčič) nastop otroškega zborčka Oton Župančič.

S tradicionalnim srečanjem in družabnostjo so v Dijaškem domu sklenili šolsko leto

V dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici se je izteklo še eno šolsko leto. Gojenci in vzgojitelji so si na družabnem večeru morali priznati, da se je to tudi tokrat zgodilo zelo hitro. Zadnji mesec je bil nekoliko prekratek za vse tiste, ki so hoteli v kratkem času nadoknaditi vse, kar so zamudili med letom, je med drugim povedal ravnatelj Edmund Košuta. Za dober rezultat se je potrebno boriti celo leto. In prav od vsakega posameznika je odvisno, kako bogata bo žetev. V uvodnem pozdravu je ravnatelj omenil še vlogo družine pri odraščanju otroka. Dogaja se namreč, da je le ta velikokrat prepuščen samemu sebi, nekateri starši pa morda pričakujejo, da bo njihovo primarno vlogo prevzela šola ali druga institucija. Materinska skrb in ljubezen pa sta nenadomestljivi, to lahko otrokom nudijo le njihovi starši. Seveda pa jim učitelji in vzgojitelji pri tem lahko veliko pomagajo. Vzgoja je splet mnogih dejavnikov in prav zato si v dijaškem domu želijo sodelovanja tako s starši kot tudi z učitelji. To sodelovanje pa je tudi za otroka najbolj koristno. Košuta je končal z mislijo in željo, da bi se srečali še kdaj, predvsem tudi s tistimi starši, ki na podobna srečanja ne prihajajo, kajti ti zamujeni trenutki so za vedno izgubljeni.

Pozdravu je sledil program, ki so ga pripravili vsi tisti gojenci, ki so sami želeli nekaj povedati svojim staršem in prijateljem. S poezijo so se tako predstavili srednješolci in višješolci, najmlajši pa so razvedrili občinstvo z dvema skečema. Seveda tudi tokrat ni manjkala harmonika, saj so se z njo veselo poigrali Juretovi prsti. Sledilo je zadnje dejanje, slovo od maturantov Spele, Jureta in Sebastiana, ki so vsak na svoj način povedali še nekaj o sebi in o svojih načrtih v bližnji prihodnosti. Večer je minil v prijetnem vzdušju, dobrem in okusnem prispevku iz domače kuhinje ter številnih besedah, ki so tako mladim, njihovim staršem in vzgojiteljem dale vedeti, da se je vredno truditi, delati in se tudi veseliti. (VS)

Narečna pesnica Marija Mijot je praznovala 90. rojstni dan

S »solzami in smehom« skozi svetoivanski nekdanj

JOŽE KOREN

Skoraj vsak teden, prav gotovo vsak mesec, je prihajala v uredništvo drobna, živahna, malce rdečelasa gospa živih, poredno zgovornih oči in nasmejanih ust. Segla je v torbo, polno skrivnosti, iz nje vzela popisan papir in ga položila na urednikovo mizo: »Kaj bi to bilo za Primorski?« je zvedavo pa obenem z lahnim provokativno obarvanim strahom vprašala in muzajoče se čakala na odgovor.

Ta drobna, živahna ženica je bila naša svetoivanska narečna pesnica Marija Mijot. Dosti, dosti let je že od takrat, petnajst, morda dvajset. V naslednjih letih je prihajala vedno redkeje, lahko pa smo jo še srečevali pri Sv. Ivanu ali v mestu, v gledališču in na raznih prireditvah, toda pesmi je pisala vedno manj, kot da bi se izpela, kot da bi ji usihal navdih. Končno se je vedno bolj držala doma in ožje okolice, pred leti pa si je poiskala zatočišče v enem od domov za ostarele v mestu.

Tako odmaknjena in pogreznjena v svoj svet, ki ga ni več in ga nikoli več tudi ne bo, izgubljena v idiličnosti svetoivanskega predmestja, ko je slovenska beseda bila še večinska in je slovenska kultura plala, da je bila radost, ko je slovenska fantovska in dekliška pesem odmevala od maš in sokolskih prireditvev, ko so svetoivanski kresovi na daleč oznanjali starostnost slovenskih ljudskih običajev in navad in so se žene odpravljale na taka ali drugačna slavja v narodni noši, je Marija Mijot, malo manj kot pozabljena v brezglavem ritmu odtujevanja, v minulih dneh (23. maja) dokačala 90 let življenja.

V minulih dneh... Saj je tudi na nas greh, da se je spominjamo z zamudo in šele potem, ko smo bili blagohotno opozorjeni na njen visok življenjski jubilej.

In vendar Marija Mijot ni kdor koli. V svojih pesmih, tistih objavljenih v zbirki »Souze in smeh« prvič leta 1962 in drugič v bogato dopolnjenem ponatisu leta 1969 pri Založništvu tržaškega tiska pa še raztresenih po mnogih drugih publikacijah in listih, je v slovensko ljudsko zakladnico prinesla preprosto izraženo, mimo kanonov pesniških oblik, toda s sočno izpovedno pristnostjo, čas in življenje Sv. Ivana, tiste drobne na videz morda nepomembne, v resnici tako zelo dragocene utrinke, ki povezani med seboj zarišejo nezamenljivo in neponovljivo podobo in značaj neposredne mestne okolice, njenih slovenskih ljudi in njihove govornice.

»Souze in smeh« Kako lepa prisposoda življenja, ki polzi skozi to dvojno doživljajsko občutje od otroštva tja do naravnega izteka. Marija Mijot je z bogastvom in dobroto svoje duše znala enako prizadeti, enako realistično dojemati in zato tudi vrednotiti oboje kot sestavino enega in istega življenja.

Kako naj se ji zahvalimo za njene pisane melodije svetoivanskega slovenskega narečja, za njen smeh in za njene solze? Tako, da se je spominjamo s hvaležnostjo tudi zdaj, ko ji visoka starost ne dovoljuje, da bi nas dobrohotno pokarala za našo pozabljivost.

Marija Mijot

NA UVINKE UOZKEGA KLANCA

Na uvinke uozkega klanca
suo se srečale Pepa in Marjanca.
S culuo na glave Pepa je stala,
je puhen šk'f uade Marjanca držala.
S tašan drvi se še Urša prbliža.

Sunce t'n dual gre u žakel,
ku be u murje bjeu tabernakel,
je uod njega uobšjana usà griza.

Usè tri suo zdej laufale Matičavuo Mjetuo.
Učire pr' maše je imela zbežnanuo kocjetuo
in krmežlau uobraz, zaspane uči.
Se gvišno ne umije, se uade baji.
Nema ne grunta, utruk, ne perila!
Ku cesarica be se l'hko nosila!
Težko muore b't res Matičavo stanje,
uodkr je paruao tu buažjo paslanje!
Buh n'n u greh ne zapíše,
kej dela ceu dan t'n pr' šise?
Pravejuo, de je balana, de nema mučil!
Kej pej n's, reve, pakuanca kupži?
»Jezike!« - stric Još èjz zid zakrči.

Utihenla beseda trejeh je strin.
Us'ka je h sebe uodštaplala sama.
Pepuo je uod cule bualo kupin,
muakra uod uade Marjanca bla rama,
Urše je u peče uagenj ug'sno.

Patiho nuč prhaja,
za hriban luna ustaja,
kar usè na ambat je ratalo k'sno.

Iz pesniške zbirke *Souze in smeh*, ZTT 1969

V torek bodo predstavili knjigo »Premiki« Janša napoveduje neprijetna razkritja

V torek, 23. junija bodo v vseh slovenskih knjigarnah hkrati začeli prodajati, naročnikom pa pošiljati knjigo Janeza Janše »Premiki«, ki jo je založba Mladinska knjiga natisnila v 20.000 izvodih.

Eden izmed direktorjev Mladinske knjige Matos je za Primorski dnevnik povedal, da je bilo v predprodaji že prodanih 17.000 izvodov te knjige, kar je svojevrsten rekord, založba pa že razmišlja o ponatisu.

Osebnost Janeza Janše, nekdanjega oporečnika in zapornika, zdaj pa obrambnega ministra Slovenije, je vsekakor poseben magnet za slovensko javnost, seveda pa na je svoje k izjemno uspešni prodaji knjige prispevala tudi agresivna, neobičajna in na trenutke vsiljiva reklamno prodajna akcija, kakršnih je bilo doslej le malo v Sloveniji. Na radijskih valovih se je nekaj tednov iz dneva v dan pojavljala Janšin glas, ki je obljubljal doslej neznane podrobnosti in nova odkritja v zvezi z bojem za slovensko samostojnost. Na televiziji so vrteli reklamni film, v katerem je »v živo« nastopal spet Janez Janša, v časnihkih so objavili dolgo vrsto atraktivnih oglasov z naročilnicami za Janšovo knjigo... v Mladinski knjigi so vzpostavili »odprt telefon«, ki je deloval dan in noč, in tudi preko njega se je bilo moč naročiti na Janšovo knjigo. Samo po telefonu so prejeli 5000 naročil. V torek, 23. junija, ko bodo začeli prodajati Premike, se bo Janez Janša (v organizaciji Mladinske knjige) o svoji knjigi pogovarjal z novinarji. Po tistem, kar je doslej znanega o knjigi, je moč pričakovati, da bo sprožila tudi marsikatero polemiko. Janez Janša je sam v svojih reklamnih nastopih obetal »neprijetna razkritja« za nekatere sedanje slovenske politike, po nekaterih znamenjih pa Janša dokaj avtoritetno ocenjuje tudi delo in odnos posameznih strank do slovenskega osamosvajanja. Obljubljuje tudi, da bo v knjigi razkril, kje in kdaj je bilo v vojni za Slovenijo prvič uporabljeno orožje in še marsikaj, kar je ostalo prikrto javnosti ali pa je bilo interpretirano drugače. Janša je bil vsekakor eden izmed najpomembnejših in najbolj odločilnih akterjev boja za slovensko samostojnost in še posebej oboževanega odpora proti agresiji na Slovenijo. Zato bo imelo njegovo pričevanje poseben pomen, hkrati pa bo bralec za tok posameznih do-

gajanj izvedel iz prve roke, še zlasti, ker doslej o tem, razen v kratkih časopisih spominskih zapisih, ni spregovoril. Edini celovitejši prikaz »slovenskega dogajanja« so različne foto monografije in pa knjiga Delovega urednika Danila Slivnika, ki sicer zelo provokativno sodi o posameznih dogodkih in njihovih udeležencih, vendar kljub vsemu samo iz oddaljene novinarske perspektive. Ne glede na to pa bodo zanimive nekatere primerjave med Slivnikovo in Janšovo knjigo, še zlasti, ker se je zdelo, da sta bila Slivniku pri pisanju glavna navdihovalca predvsem Janša in notranji minister Bavčar. Prav tako bo zanimivo prebrati, kako se je Janša (skupaj s svojimi sodelavci) odzival na mirovne pobude in zahteve po prekinitvi vojaških akcij, v trenutku, ko so bile njegove enote sicer v prednosti. Kako v knjigi Janša deli (če to sploh počenja) zasluge med tistimi, ki so se vojskovali z orožjem in tistimi, ki so se bojevali na diplomatskem področju in ki so bili skupaj s pravimi borci prav tako zelo uspešni? V kakšni razsežnosti se bo predstavil Janša kot politik? Ali bo tudi Janša podlegel skušnjavi piscev večine memoarjev in samo sebe potisnil v ospredje? V kakšni meri lahko bližina vseh dogodkov in dejstev, da so pravzaprav vsi glavni slovenski akterji Janšove knjige še vedno aktivni udeleženci slovenske politične scene, knjigi koristi ali škodi?

Kolikor je bilo moč zvedeti, bodo v knjigi prvič objavljeni tudi nekatere uradni dokumenti in stenogrami oziroma zapisi s posameznih odločilnih sej slovenskega vodstva s predstavniki armade, s sestanka s predstavnik Evropske skupnosti na Brionih itd. Prvič bo objavljena tudi faksimile tajnega vojaškega dokumenta, zaradi katerega so Janšo aretirali, zaprli in obsodili pred vojaškim sodiščem. Med fotografskim gradivom se bodo prvič na skupnem mostu pojavile tudi fotografije poveljnikov slovenske Teritorialne obrambe in vodilnih ljudi, ki so odigrali odločilno vlogo pri oboževanem odporu med lansko vojno v Sloveniji. V knjigi bo objavljena tudi zelo podrobna (obveščevalna) kronologija vsega, kar se je na vojaškem področju in v zvezi z JA dogajalo od 8. maja 1991, do dne, ko je jugoslovanska vojska zapustila Slovenijo. (NIA)

V Vili Manin pri Passarianu so včeraj odprli veliko razstavo »Zlato in zakladi Evrope«

Zlatarska umetnost v naši deželi skozi stoletja

JURIJ PALJK

V Vili Manin pri Passarianu so včeraj ob prisotnosti predsednika senata Giovannija Spadolinija odprli največjo razstavo v naši deželi z naslovom »Ori e tesori d'Europa - Zlato in zakladi Evrope«, podnaslov razstave pa nam pove, da je to razstava, ki skuša prikazati razvoj in dosežke zlatarstva na naših tleh v zadnjem tisočletju.

V imenitnih prostorih lepe vile si lahko ogledamo zelo dobro razstavo, ki so jo pripravljali več let, saj je bilo določene lastnike dragocenih predmetov zelo težko prepričati, da so posodili svoje dragocenosti. Organizacijo in glavno besedo je imel pri razstavi profesor Bergamini, ki je bil ob otvoritvi zelo zadovoljen z opravljenim delom. Šele obiskovalci pa bodo dali razstavi pravi pečat in bo za preverjanje njene uspešnosti treba počakati do konca jeseni, ko se bo 5. novembra zaključila.

Razstava je razdeljena na dva dela: na del cerkvenega zlatarstva in na del posvetnega zlatarstva, ki pa je zastopano v veliko manjšem obsegu, ker so taki eksponati zelo težko dosegljivi, če jih je seveda sploh možno dobiti.

Del tako imenovane svete, sakralne umetnosti, je zastopano z izrednimi primerki zlatarske umetnosti. Sploh se nam ni treba sprenevedati, ko lahko zapišemo, da je pred nami tudi tisoč let zgodovine cerkve, zgodovini različnih cerkva. Razstava je namreč na istem mestu zbrala zaklade vseh verskih kultov, ki so na našem ozemlju Furlanije-Juljske krajine. Visoko

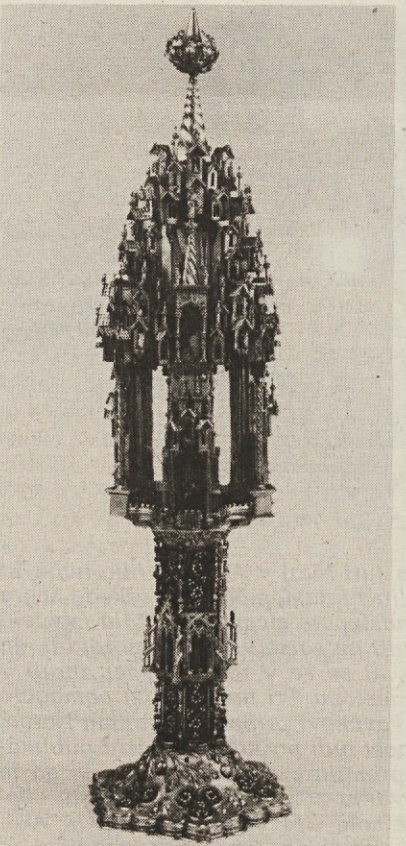
doneči naslov razstave je povsem upravičen, saj ne gre samo za predmete, ki so jih napravili zlatarji, umetniki, ki so živeli na območju naše dežele, temveč za zlatarske umetnine, ki so prišle v naše kraje in tu ostale. Prav zato imamo na razstavi primerke ruskega in grškega zlatarstva, zlatih izdelkov, ki so prišli z Balkana, iz Srednje Evrope, Avstrije in še bi lahko naštevali. Tako si lahko ogledamo imenitne stvaritve, ki jih hranijo v judovski sinagogi v Trstu, pa najsi so to samo srebrni ovitki za knjige, zelo lepa je Esterina knjiga, ali pa veliki in zelo lepi judovski kandelabri. Spet naprej je prisotna srbska pravoslavna cerkev iz Trsta, ki nas preseneti s svojimi poduhovljenimi ikonami, križi, kelih. Zraven je na razstavi še grška pravoslavna cerkev iz Trsta z bogastvom, ki ga ne poznamo ali pa ga premalo.

Seveda ima levji delež katoliška cerkev. Kako tudi ne, ko pa vemo, da je bil na našem ozemlju eden največjih in najbolj pomembnih patriarhatov, kar jih je sploh kdaj bilo v zgodovini cerkve. Oglejski patriarhat je namreč prenehal obstajati šele v 18. stoletju. Poleg njega je zelo pomemben patriarhat v Čedadu in drugi. Če se ustavimo pri posameznih predmetih, vidimo, da je prvi eksponat kelih in koj zatem patena iz Čedada iz enajstega stoletja, delo domačih zlatarjev, ki prča o zavidljivo visoki ravni te obrti pri nas. Sprehajamo se nato med predmeti, ki so imeli določeno funkcijo pri verskih obredih, pa četudi samo dekorativno. Izredni križi, fantastični

»ovitki«, narejeni iz zlata in srebra za evangelije in bogoslužne knjige, razne škatlice z rozetami, v katerih se žlahtna kovina meša v srebrom, izžarevajo čisto poezijo zlatarstva. Iz Čedada prihaja križ iz XIV. stoletja. Romanika je sploh izredno dobro zastopana na razstavi. Relikvijariji nam predstavljajo svet, ki nam je sedaj tuj, a je bil v srednjem veku in v začetku moderne dobe še kako živ in prisoten povsod v Evropi, tudi pri nas. Gotski stil nam prinese strahovito poduhovljenost in velike stvaritve v zlatarstvu, na razstavi je zelo lep kipec svetega Miklavža, ki je obenem tudi relikvijarij. Morda veliko bolj preprosta je glava-kipec svetega Jakoba, ki so jo odpirali in vanjo postavljali relikvije in ki prihaja iz Pordenona. Iz zakladnice katedrale v Čedadu pa prihaja morda najlepši relikvijarij te razstave, ki nosi naslov Oprsje Sv. Donata. Kip je izdelal čedajski zlatar Donadino da Brugnone, ki je imel na razpolago 101 unčo srebra in drage kamne, ki jih je vdela v oprsje. V kipu je bila shranjena lobanja svetega Donata.

Morda pa bo obiskovalca najbolj presenetil lepo oblikovani ovalni prostor, kjer so prvič v zgodovini na ogled tri najlepše »pale«, kar jih je v naši deželi. Tu obstrmimo pred lepoto pale iz Čedada iz XII. stoletja, ki so jo najbrž izdelali v neki beneški zlatarni, pred imenitno palo iz XII. stoletja, ki prihaja iz glavne cerkve mesta Caorle in končno je tu še fantastično oblikovana pala iz Gradeža, hranijo pa jo v baziliki in nosi datum iz leta 1372. Organizatorji so se pohvalili, da je to pr-

vič, da si lahko ogledamo vse tri umetnine na istem kraju in jih med njimi tudi primerjamo. Seveda se bo gledalec ustavil še pred zakladom oglejskega patriarhata, pred čudovitimi stvaritvami manj znanega zlatarja Lionella, ki ga poznamo predvsem kot dobrega arhitekta ter pred križi in moštrancami iz vseh mogočih dob.

Lionellova moštranca iz leta 1435

Verjetno je treba pritrditi tistim, ki menijo, da se taki predmeti zelo težko razstavljajo, ker pač izgubijo svojo lepoto pod težkim steklom in v sterilnem okolju, kakršno muzeji in razstavni prostori tudi so. Ob tem si težko predstavljamo, da je še pred mesecem dni nekatere kelih uporabljali papež, ko je maševal v naši deželi, pomembno pa je, da si te predmete lahko поблиže ogleda širša javnost, saj so navsezadnje obča last, kajti res je, da so prav verniki prispevali veliko denarja za te velike in zelo drage umetnine.

Povsem drugačno podobo nam nudijo prostori v prvem nadstropju, kjer so razstavljene dragocenosti, ki so bile namenjene raznim bogatašem in plemičem. Tu bodo prišle predvsem na račun gospe, ki jim je všeč nakit in vse kar sodi zraven, od prstanov, uhanov do imenitnih zapetnic, da o okrasnih predmetih, katerih namena največkrat nihče ne pozna, niti ne govorimo. Poglavje zase zasluži družina zlatarjev Janesich iz Trsta, ki je bila pravi pojem v prejšnjem stoletju. Bila je med glavnimi zlatarji habsburškega dvora in je odprla velike trgovine v Parizu in v Montecarlju. Razstava prikazuje vzpon in zaton te velike družine zlatarjev, ki so še danes mit med poznavalci lepega.

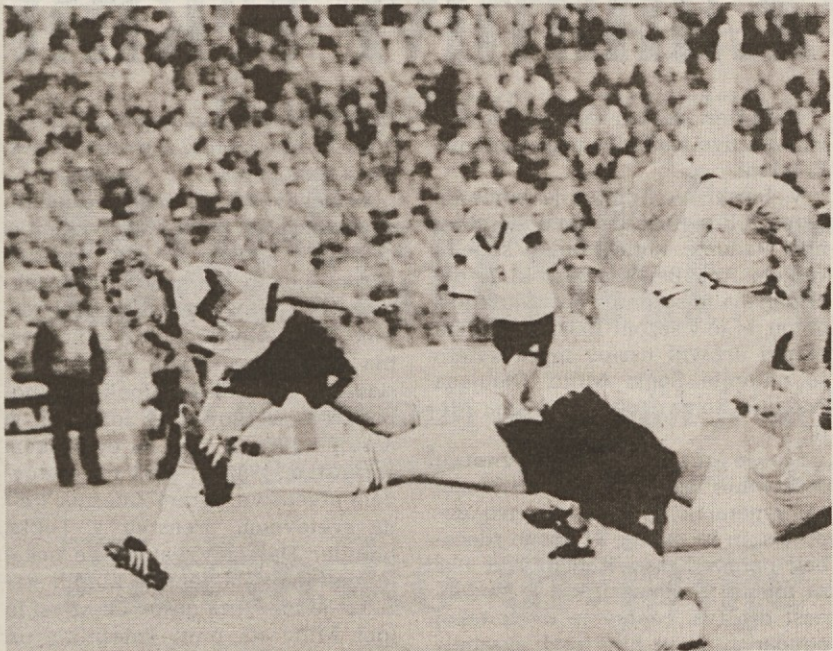
Razstava je skratka lepo urejena in bo gotovo požela velik uspeh. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na imeniten katalog, delo več avtorjev, ki ga je izdala morda sedaj najboljša založniška hiša te vrste - Electa.

9. EVROPSKO NOGOMETNO PRVENSTVO NA ŠVEDSKEM

Danes Švedska - Nemčija

Nemec Stefan Effenberg (na sliki AP levo, desno Nizozemec Winter) je bil zlasti vesel pohval italijanskega selektorja Sacchija. Dejal je tudi, da se raje sreča s Švedsko kot z Dansko, ki je bolj nepredvidljiva

TAKO DO KONCA NOGOMETNEGA EP

Danes, 21.6.:	Polfinale: Švedska - Nemčija	20.15 (Rai 1 in Tmc)
Jutri 22.6.:	Polfinale: Danska - Nizozemska	20.15 (Rai 2 in Tmc)
Petek, 26.6.:	FINALE	20.15 (Rai 1 in Tmc)

STOCKHOLM — Na eni strani navdušenje za nogomet, ki ga je mlada švedska reprezentanca znala zbuditi med svojimi ljudmi, na drugi polemike, ki spremljajo nemško moštvo, potem ko si je mesto v polfinalu izborilo bolj po zaslugi Škotske kot po lastni zaslugi. Takšno je razpoloženje med polfinalistoma evropskega prvenstva, ki se bosta drevi pomerila na stadionu Rasunda v Stockholmu. »Nimamo kaj izgubiti, a to ne pomeni, da nočemo zmagati,« je včeraj povedal švedski trener Tommy Svensson. »Svojo dolžnost smo že opravili z uvrstitvijo v polfinale,« je z druge strani trdil njegov nemški kolega Berti Vogts, ki seveda ne more kazati posebnega veselja. Na njegovo reprezentanco letijo kritike, njegova klop se maje in svetovni prvaki bi pridobili nekaj svoje popularnosti samo z uvrstitvijo v finale.

V obeh postavah bo danes nekaj novosti. Švedska ima dva igralca diskvalificirana, branilca Anderssona in veznega igralca Schwarza, kar bo Svenssona prisililo k manjši revoluciji: Bjoerklund bo moral prevzeti mesto osrednjega branilca, Ljung pa stranskega. V vezni vrsti bodo Schwarza nadomestili tako, da se bo nazaj pomaknil Brolin, Andersson pa bo drugi napadalec ob Dahlinu.

Spremembe bodo tudi v nemški reprezentanci. Na klop bo šel Binz, njegovo mesto bo prevzel Helmer. Med rezerve bo moral tudi Moeller, znova bodo vključili Sammerja, v sredini obrambe pa bo Buschwald. V napadu ostajeta Riedle in Klinsmann, vendar se bo tekma odločala na sredini, upanja Nemcev pa slonijo na Haeslerju.

Zadnjič sta se Danska in Nemčija pomerili leta 1990, zmagala pa je Nemčija s 3:1. To je bila prva zmagata Vogtsa, a tudi zadnji poraz za Švedsko.

VERJETNI POSTAVI:

ŠVEDSKA: Ravelli, R. Nilsson, J. Eriksson, Ljung, Bjoerklund, Ingesson, Thern, Limpar, K. Andersson, Brolin, Dahlin (rezerve L. Eriksson, Rehn, Erlingmark, Jansson, J. Nilsson, Ekstrom, M. Nilsson).

NEMCIJA: Illgner, Reuter, Brehme, Kohler, Helmer, Buchwald, Haessler, Sammer, Klinsmann, Effenberg, Riedle (rezerve Koepke, Binz, Moeller, Doll, Thom, Frontzeck, Schulz, Woerns).

SODNIK: Lanese (It.).

Jutri Danska - Nizozemska

STENUNGSUND — Jutri bo drugi polfinale, med Dansko in Nizozemsko. Včeraj nizozemski igralci niso smeli govoriti z novinarji, kljub temu pa se je Frank Rijkaard za trenutek zadržal s tistimi iz Italije: »Naša reprezentanca nima skrivnosti, igramo kot povsod na Nizozemskem, s tremi napadalci, tako omogočamo spektakel in zabavo moštvu. Kot pravijo nekateri, je v tem nekaj tveganja, a si ga prevzemamo.«

V danskem taboru po uvrstitvi v finale vlada izredno navdušenje. Priznavajo sicer, da so Nizozemci izredno močni, Povlsen pa meni, da imajo nekaj težav v obrambi in da težko prenašajo presing. Lepo zadoščenje pa ima z uvrstitvijo med štiri najboljše trener Danes Nielsen, ki je bil še pred 10 dnevi žrtev hudih kritik.

Enajstmetrovke ostanejo

GOETEBORG — S podaljški za nedoločen čas zaenkrat ne bo nič: Ger-

hard Ainier, glavni tajnik UEFA, se je moral sprijazniti, da je njegova zamisel propadla. Organizacijski odbor sedanjega evropskega prvenstva o njej ni niti razpravljajal, temveč jo je enostavno arhiviral, tako da je sploh niso predstavili vodjem delegacij štirih reprezentanc, ki bodo igrali v polfinalu. V primeru torej, da bo po regularnem času izid izenačen, bodo odigrali podaljška in če se izid ne bo spremenil, bodo tako v polfinalu kot v finalu streljali 11-metrovke.

Ainier je odgovornost za zamisel skušal prevladati na FIFA, ki naj bi hotela za vsako ceno odpraviti 11-metrovke. Po Ainierovem mnenju gre za pravično zahtevo, saj je bil cilj nekaterih ekip izključno ta, da zdržijo do konca in potem srečanje odločijo s streljanjem 11-metrovk. »Naš končni cilj,« je še dejal glavni tajnik UEFA, »je odpraviti 11-metrovke, tudi če bi bila edina druga rešitev kovanec.«

Ainier se je tudi zadržal pri vprašanju »Hooligansov« in pri neredih, ki so jih na Švedskem povzročili angleški navijači. Dejal je, da jih je težko soditi, saj se znotraj stadionov ni nič dogajalo, do neredov je prihajalo zunaj in kaže, da so bili vnaprej pripravljeni. Torej naj ne bi šlo za navijače, zato pa je težko obsojati angleške ekipe.

Na sestanku so govorili tudi o prihodnjem evropskem prvenstvu, ki bo leta 1996 v Angliji. Formula bo ostala nespremenjena, za naslov se bo potegovalo osem ekip. Za izvedbo leta 2000 pa nameravajo proučiti možnost, da bi število ekip povečali na 16.

Na košarkarskem kvalifikacijskem turnirju za olimpijske igre

Italija odpravila še Izrael

ITALIJA - IZRAEL 83:63 (46:31)
ITALIJA: Coldebella 4, Gentile 9, Vianini 2, Fučka 1, Bosa 6, Brunamonti 5, Cantarello 2, Pittis 12, Riva 14, Niccolai 16, Costa 10, Rusconi 2.
IZRAEL: Henefeld 5, Fleisher 4, Goodes, Shefa Doron 11, Amsalem 5, Shefer Doron, Robert 8, Hazan 2, Jamchy 12, Atlas 2, Gordon 5, Daniel 9.

SODNIKA: Koller (ČSFR) in Ivanov (Bol.); PM: Italija 27:34; Izrael 19:30; PON: Rusconi (30), Daniel (32), Vianini (34), Henefeld (35); 3 TOČKE: Italija 4:9 (Gentile 1:2, Brunamonti 1:1, Pittis 1:2, Riva 0:2, Niccolai 1:2); Izrael 6:20 (Goodes 0:4, Shefa Doron 1:2, Shefer Doron 0:1, Hazan 0:2, Jamchy 4:8, Gordon 1:2, Daniel 0:1); GLEDALCEV: 1.500.

GRANADA — Italija je na najboljši poti, da se uvrsti v nadaljnji del kvalifikacij v Zaragoza, saj je tudi v včerajšnji drugi kvalifikacijski za nastop na košarkarskem olimpijskem turnirju prepričljivo zmagala. Začetek proti Izraelcem je bil sicer težak, zatem pa je Gambovo moštvo z izrednim Pittisom prevzelo pobudo ter s solidno obrambo in prodornim napadom spravilo nasprotnika na kolena. Na drugi strani

Gregor Fučka je sinoči dosegel samo eno točko, medtem ko je bil veliko bolj uspešen v prvem nastopu proti Švici, ko jih je zbral 13

Izraelci niso pokazali izredne igre, s katero so odpravili Francijo.

OSTALA IZIDA: Poljska - Švica 79:66 (36:26); Francija - Albanija 108:67 (54:36).

LESTVICA: Italija 4, Poljska, Francija, Litva in Izrael 2, Švica in Albanija 0; Albanija in Litva imata tekmo manj.

DANES: počitek.

JUTRI: Albanija - Litva, Izrael - Poljska, Italija - Francija, prosta Švica.

Jutri prvi nastop tudi za Slovenijo

Jutri se bodo kvalifikacije začele še v ostalih treh skupinah. V skupini A, ki igra v Bilbau, nastopa tudi Slovenija, ki jo v prvi tekmi čaka Bolgarija. V tej skupini je bila prvotno tudi Jugoslavija, ki pa so jo zatem diskvalificirali, njenega mesta pa ni prevzela nobena druga reprezentanca. Spored:

SKUPINA A (Bilbao)

JUTRI (1. kolo): Švedska - ČSFR, Turčija - Irska, Slovenija - Bolgarija.

SKUPINA C (Murcia)

JUTRI (1. kolo): Romunija - Portugalska, Nemčija - Hrvaška, Grčija - Islandija.

SKUPINA D (Badajoz)

JUTRI (1. kolo): Velika Britanija - Estonija, Nizozemska - Litva, SND - Madžarska.

V 1. slovenski nogometni ligi

Danes zadnje kolo

KOPER — V današnjem zadnjem, 42. kolu 1. slovenske nogometne lige bo najbolj svečano za Bežigradom, kjer bo SCT Olimpija slavila prvi državni naslov, po prestižni tekmi pa ji bodo prvi čestitali nogometiški Belvedur Izola. Koper je prvenstvo že sklenil na 8. mestu, kar bo letos tretja uvrstitev primorskih klubov. Izola Belvedur bo tretja, SAOP Gorica pa se nadaje četrtega mesta. Ajdovsko Primorje visi na nitki in do njegova odločitve znana danes, Jadran Lama iz Dekanov pa je krepko zadnji.

V Izoli pa se že resno pripravljajo na prvi mednarodni uradni nastop. Med drugim imajo na listi želja koprsko trojko Benedežič, Rudonja, Zobec, stekle pa so že tudi priprave za preureditev stadiona.

SPORED ZADNJEGA KOLA: SAOP Gorica - Eurospekter Ljubljana, Rudar (V) - Maribor Branik, Potrošnik - Slovan Mavrica, Živila Naklo - Nafta, Elektroelement Zagorje - Oria Tudar, Steklar - Medvode Loka, L.M. Svoboda - Mura, Publikum - Jadran Lama, Domžale Lek - Primorje, SCT Olimpija - Belvedur Izola, prost je Koper. Vse tekme se pričnejo ob 16.30. (Kreft)

Taranto v B ligi Casertana nazaduje

ASCOLI — V dodatni tekmi za obstanek v italijanski B ligi je Taranto po podaljških z 2:1 premagal Casertano, ki tako nazaduje v C-1 ligo. V prvem polčasu je Taranto povedel s Turinijem (v 37'), v 67' pa je Casertana izenačila s Carbonejem. Odločilni zadetek je v 5. minuti 2. podaljška dosegel Fresta.

Predstavili »Barcolano«

TRST — Na tržaškem velesejmu so predstavili XXIV. izvedbo »Jesenskega pokala«, bolj znanega kot »Barcolana«. Tradicionalna regata bo 11. oktobra v Tržaškem zalivu. Teden dni kasneje, 18. oktobra, pa bo »Alpe Adria kermesse«, ki je namenjena prvim štirim uvrščenim v realnem času v razredu maxi, v razredu 0 in razredu 1.

Bivši posadki Mora 1. etapa tekmovalja okrog Italije

TRST — Jadrnica »Pisa-Saint Gobain«, ki jo krmari Enrico Chieffi in na kateri je posadka, ki je nastopala na »Moro di Venezia«, je osvojila 1. etapo tekmovalja okrog Italije. Na 2. mesto se je uvrstila Rivioli-Prefabbricati (krmar Lucas), na 3. pa Friuli-Albatros (krmar Rizzi).

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Zmešnjava z Reynoldsom

NEW ORLEANS — Prizivno sodišče v Cincinnatiju je odločilo, da svetovni prvak v teku na 400 m, Harry Butch Reynolds, ne more nastopiti na ameriških selekcijah za olimpijske igre, s čimer je bila razveljavljena odločitev sodišča v Columbusu. Zatem je vrhovno sodišče razveljavilo sklep prizivnega sodišča. Zmešnjava je torej popolna, saj mednarodna atletska zveza, ki je atleta pred 21 meseci izključila zaradi jemanja poživil, zagrozila, da vsem tistim, ki se bodo pomerili z Reynoldsom, ne bo dovolila nastopa na olimpijskih igrah. Zato so organizatorji ameriških selekcij za nekaj ur odložili izvedbo teka na 400 m.

Holyfield premagal Holmesa po točkah

LAS VEGAS (ZDA) — Američan Evander Holyfield je sicer ubranil svetovni boksarski naslov v teški kategoriji, vendar se nima s čim hvaliti. Izzivalec, 42-letni rojak Larry Holmes, je namreč zdržal vseh dvanajst krogov (kar je bil tudi njegov cilj), znašel pa se niti v posebnih težavah. Holyfield je v bistvu znal izkoristiti svojo večjo hitrost (13 let razlike niso mačje solze). Za Holmesa je bilo srečanje najvišji cilj po njegovem drugem povratku na

ring in je pač skušal narediti to, kar mu sedanja kondicija omogoča. Domov pa si je nesel okroglih osem milijonov dolarjev.

Gočenkov vztraja

LUCCA — Ukrajinec Aleksander Gočenkov je zmagal na včerajšnji etapi na kronometer na 22. kolesarski dirki po Italiji za amaterje (37 km je prevozil v 46'37" s povprečno hitrostjo 437,622 km/h) in še bolj utrdil svoje vodstvo na skupni lestvici. Gočenkov vodi v 14.01'52", sledijo: 2. Serpellini po 51'; 3. Maggioni 1'46"; 4. Belli 1'56"; 5. Poser (vsi It.) 2'20".

Furlan v vodstvu

SCHAFFHOUSE (Švica) — Na 4. etapi kolesarske dirke po Švici (32 km na kronometer) je zmagal Italijan Bugno. Na 2. mesto se je po 24' uvrstil domačin Jeker, tretji z zaostankom 27' je bil Italijan Furlan. Slednji je ohranil vodstvo na skupni lestvici, na kateri ima 31' prednosti pred Bugnom in 41' pred Ircem Rochejem.

Dirka tris

VARESE — Zmagovita kombinacija dirke tris je 7-3-4. Dobitnikov je bilo 6.555, prejeli pa bodo po 561.000 lir.

Potem ko se je pri Bernardiju izjavil načrt o povratku v košarkarsko elito

Goriški košarki se pišejo hudi časi

Kot sicer ni bilo težko napovedati po letošnjem poraznem prvenstvu v B-1 ligi, se goriški košarki pišejo hudi časi. V trenutku, ko se je izjavil načrt, ki je predvideval povratek kluba v košarkarsko elito v dveh letih, je bilo jasno, da bo v sami društveni strukturi prišlo do večjih sprememb, in da te ne bodo ravno najbolj spodbudne za bodočnost goriške košarke.

Kot se že dalj časa sušlja (uradnih sporočil v tej zvezi namreč ni), dosejani vodja kluba Leo Terraneo ne namerava več nositi celotnega bremena goriškega drugoligaša, saj so bili še posebno v zadnji sezoni izdatki zelo visoki (društvo je namreč nakupilo celo garnituro igralcev, ki naj bi vsaj na papirju zagotovili takojšen povratek v A ligo). Ker pa na tržišču ni morebitnih kupcev oz. drugih finančnih mogotcev, ki bi prevzeli v lastne roke krmilo košarkarskega kluba, bo Terraneo prisi-

ljen odpovedati se svojim najboljšim igralcem v prid bolj uravnovešeni društveni bilanci. Če v teh poletnih mesecih ne bo prišlo do kakšnih večjih preobratov, je na dlani, da bodo ekipo zapustili vsi najboljši košarkarji, od sedanjega igralkega kadra naj bi ostali samo Stramaglia, Borsi in morda mlajši igralci, ki pa niso imeli v letošnjem prvenstvu veliko možnosti, da bi se uveljavili.

Tudi glede trenerja samega je bilo v tem času v krajevni dnevnikih veliko napisanega. Prvi trenutek je že kazalo, da bo društvo poverilo taktirko Draženu Dalipagiću, kateremu pa italijanska federacija ne bi dovolila, da vodi tekme s klopi, temveč bi moral sedeti na tribuni. Možno je torej, da bo Bernardi nadal drugega trenerja, ostaja pa še nedoločena vloga, ki bi jo v prihodnji sezoni imel bivši jugoslovanski reprezentant.

Do danes ni znano niti, če bo Bernardi obnovil sponzorstvo, dejstvo pa je, da dokler ne bo prišlo do jasnejših načrtov, bo težko računati, da bo kakšne večje podjetje pripravljeno vlagati v goriško košarko. Pred časom se je sicer govorilo, da bi bil podjetnik Querci, ki je že gospodar kluba iz Livorna, pripravljen priskočiti na pomoč Terraneu. Vse je kazalo, da bi Gorica lahko postala podružnica prvotnega iz Livorna, prišlo pa je do večjih zapletov, tako da so dogovarjanja ostala na mrtvi točki.

Skratka, slika je še precej nejasna, vsekakor pa si ne kaže delati prevelikih utvar. Goriški ljubitelji košarke se bodo morali verjetno sprijazniti z dejstvom, da se bo nekaj vodilna peterka v deželi boriti za obstanek med drugoligaši, kar morda tudi najbolj odgovarja današnji gospodarski realnosti mesta Gorica.

(MAL)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povšek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Julijske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

nedelja, 21. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maglio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristolri 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Že ta teden v Sovodnjah v organizaciji ZSSDI Srečanje Gorica - Trst

Po večletnem premoru so se pri ZSSDI odločili, da ponovno obudijo nekdanje tradicionalno srečanje Gorica-Trst, ki so ga pred 10 in več leti prirejali ob koncu vsake sezone. Po dogovoru, predvsem pa zaradi prazničnega vzdušja, so se pri Združenju odločili, da bo letošnje srečanje v Sovodnjah, in sicer ob priliki občinskega praznika. Praznik traja več dni in v tem času se bodo izvrstile razne prireditve. Četrtek, 26. t.m. pa je namenjen športu, t.j. športnemu srečanju Gorica-Trst. Panogi, ki prideta letos v poštev, sta nogomet in odbojka.

SPORED TEKEM

NOGOMETNO IGRISČE V SOVODNJAH

17.30: ZSSDI GO - ZSSDI TS (začetniki) 2 polčasa po 30 minut; 19.00: ZSSDI GO - ZSSDI TS (under 22) dva polčasa po 35 minut.

PLOŠČA OB KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH

20.15: nastop kotalkarjev KŠD Vipava.

20.30: ZSSDI GO - ZSSDI TS (ženska odbojka under 20); 21.30 ZSSDI GO - ZSSDI TS (moška odbojka under 20).

V primeru slabega vremena bodo odbojkarke tekme v bližnji občinski telovadnici. Tako v ženskem kot v moškem srečanju bodo igrali 3 sete, ne glede na to ali je rezultat 3:0 ali 2:1. Po tekmah bo sledila družabnost.

Srečanje športnikov iz obmejnih dežel

V nedeljo, 28. t.m. bo na Ravnah na Koroškem na sporedu že 16. srečanje, ki ga Slovenija prireja za slovenske zamejske športnike.

Kot po navadi je na sporedu več športnih panog, in sicer: moški in ženski namizni tenis, moška odbojka (under 18), ženski rokomet (under 18) ter nogomet (under 18). Poleg domačinov in ZSSDI se bodo srečanja udeležile še reprezentance SŠZ Koroške (Avstrija) in Porabja (Madžarska).

Dan prej, tj. 27. t.m., pa se bodo prav tako na Ravnah srečale delegacije funkcionarjev vseh osrednjih športnih organizacij.

Za nastop na Ravnah selektorji ZSSDI sklicujejo naslednje igralce:

Nogomet

SELEKTOR: Evgen Ferfolja. IGRALCI: Walter Peric, Marko Pete-

jan, Marino Petejan, Dino Peršolja, Marko Devetak, Martin Marušič, Aleks Devetak, Robert Devetak, Mitja Bizaj, David Gergolet, Peter Gergolet, Aleš Ferfolja, Manuel Zanier, Igor Češut, Aleksander Florenin, Robert Todde.

Odbojka

SELEKTOR: Aleš Cej. IGRALCI: Andrej Brisko, Aljoša Devetak, Igor Florenin, Kristjan Gravner, Guido Kovic, Mario Korečič, Mauro Maraž, Robert Paoletti, Danis Uršič, Andrej Ferfolja.

VILI PRINČIČ

Tudi Berti Brus na regati »500X2«

Danes bo startala ena od najpomembnejših jadranskih regat in verjetno najbolj naporna v Sredozemlju, in sicer regata »500X2«. Tekmovalci bodo morali prepluti 500 milj (približno 900 km) od Caorl do otokov Tremiti in nazaj.

Od tržaških predstavnikov sta le Berti Brus in Rosa Cadei na jadrnici Darder Adriaimpex. Rosa Cadei je tudi edina ženska na tej naporni regati.

V četrtek v športnem centru v Zgoniku Zanimivi tekmi

V četrtek sta bili v zgonski telovadnici dve zanimivi namiznoteniški tekmi.

V ženski »A ligi« se je pomerila ekipa B lige (Biserka Simoneta, Monika Radovič, Katja Milič) s sodelovanjem Ane Bersan (Bor), ki je napredovala to sezono v najvišjo ligo z ekipo, ki je v sezoni 1984/85 osvojila ekipni državni naslov in za katero so natopile Sonja Milič, Damjana Sedmak, Sonja Doljak in Vanja Milič.

Šlo je za interni izizzv znotraj društvenih lestvic za stik med »staro« generacijo, ki je že dala svoj doprinos, in za mlade, ki nosijo rdečebel prapor Krasa. Končni izid 10:6 za mlade je pokazal, kje je bodočnost društva, čeprav je treba takoj poudariti, da je bila med »starimi« Sonja Milič nepremagljiva in torej še ni za v koš, manj razpoloženi pa sta bili Doljakova (1:3) in Sedmakova (0:4), a z nekaterimi krasnimi potezami. Bivši sijajni igralci sta bili živ primer, kako pomembni so redni treningi. Čeprav v postavi »starih« a v resnici rosno mlada, se je izkazala tudi Vanja Milič. Mlade so k zmagi pripomogle takole: Simonetova in

Bersanova s tremi zmagami, Radovičeva in Katja Milič z dvema uspešnimi nastopoma.

Še kakovostnejši trening-prijateljsko tekmo so imeli Krasovi fantje, novinci v letošnji B-1 ligi. Kristjan Mersi, Igor in Marjan Milič so tekmovali z reprezentanco mesta Hrasnik (SLO). Gostje so bili priložnostna neformalna ekipa, ki so jo sestavljali eni izmed najboljših pingpongšev iz Slovenije. Jože Urh je nastopil 1982 in 1988 na evropskem prvenstvu, 1981 in 1983 na svetovnem prvenstvu, Jernej Zalaznik 1987 na svetovnem prvenstvu v Tokiu, branilec Darjan Vizjak pa že nekaj let nastopa v italijanskih klubih. Rezultat je bil 9:0 za goste. Le Mersi in Igor Milič sta proti Zalazniku, oz. Vizjaku igrala po tri sete. Ostale tekme pa so bile namenjene dobremu treningu.

Po tekmah je bila kratka družabnost, kot se za zadnji trening v sezoni spodobi. Namiznoteniški odsek Krasa bo zaključil svojo sezono jutri s krajšo slovesnostjo, na kateri bodo najzaslužnejšim igralcem podelili plakete Krasa. (J.J.)

obvestila

ZSSDI

sklicuje v petek, 3. julija 1992, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opčinah 22. deželni redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2. izvolitev organov občnega zbora, 3. sprejetje nove članice, 4. poročila, 5. razprava o poročilih in o programskem dokumentu, 6. razno.

ŠZ SLOGA

vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v petek, 26. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev in določitev predsedstva, poročila, razprava, nagrajevanje najuspešnejših športnikov društva, volitve in razno.

JK ČUPA

vljudno vabi člane in prijatelje, da se udeležijo nočne regate Sesljan-Piran-Sesljan v soboto, 27. junija, za TROFEJO ČUPA. Start bo ob 21. uri pred Sesljskim zalivom.

NA NOGOMETNEM IGRISČU

FC PRIMORJA

je v teku poletni trening za otroke letnikov 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 in 1986 od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

ŠD ZARJA

Mladinski nogometni odsek prireja v Bazovici od 22. do 27. junija brezplačen poletni aktivni odih za dečke, rojene v letih 1981, 82, 83 in 84. Urnik od 9. do 17. ure. Potrditi udeležbo na tel. 226315 od 12.30 do 14.00.

JAMARSKI ODSEK SPDT

prireja tečaj jamarske tehnike za člane in nečlane. Za podrobnejše informacije telefonirati na št. 228253 (Mitja) med 18. in 19. uro ob delavnikih.

Danes za italijanski pokal v skiroolkah Tudi Mladina Resco

Danes bo v kraju Castions pri Belunu 6. preizkušnja za italijanski pokal za A kategorijo.

Na tej tekmi bo, kajpak, nastopila tudi Mladina Resco, in sicer kar z 20 tekmovalci. Tekma v Castionsu se bo odvijala po krožni progi, ki je rahlo v reber.

Naši prestavniki imajo seveda največ možnosti v mlajših kategorijah.

Pri najmlajših cicibanah lahko posežejo po dobrih uvrstitvah Jan Prinčič, Jara Košuta in Ivo Lachi, pri cicibanah pa David Bogatec in Tibor Drasič. Pri mladincih bi se lahko izkazala z Erikom Tencejem in Maurom Nadliškom.

Pri članih pa si pri Mladini Resco veliko obeta od Giannija Rupila, saj je progja v Castionsu kot nalašč za tega tekmovalca.

V Gabrjah turnir v malem nogometu

V Gabrjah se bo od jutri do sobote, 11. julija v okviru poletnega praznika KD Skala odvijal zanimiv

turnir v malem nogometu, tako v ženski kot moški konkurenci.

SPORED

PONEDELJEK, 22.6.: ŽENSKE: Sovodnje - Doberdob, Štandrež - Vrh. TOREK, 23.6.: MOŠKI: Števerjan - Sovodnje, Vipava - Doberdob. SREDA, 24.6.: eventualne prekinjene tekme. ČETRTEK, 25.6.: Gabrje - Rupa, Peč; Vrh - Gabrje 2. PETEK, 26.6.: poraženec tekme Vipava - Doberdob - Štandrež, poraženec tekme Števerjan - Sovodnje - Dol, Poljane. SOBOTA, 27.6.: eventualne prekinjene tekme. PONEDELJEK, 29.6.: ŽENSKE: poraženec Štandrež - Vrh - Rupa, Peč, poraženec tekme Sovodnje - Doberdob - Gabrje. TOREK, 30.6.: Rupa, Peč - Vrh, Gabrje - Gabrje 2. SREDA, 1.7.: eventualne prekinjene tekme. ČETRTEK, 2.7.: zmagovalac tekme Števerjan - Sovodnje - Dol, Poljane, zmagovalac tekme Vipava - Doberdob - Štandrež. PETEK, 3.7.: Gabrje - Vrh, Rupa, Peč - Gabrje 2. SOBOTA, 4.7.: turnir veteranov. PONEDELJEK, 6.7.: polfinale ženske. TOREK, 7.7.: POLFINALE MOŠKI. SREDA, 8.7.: eventualne prekinjene tekme. ČETRTEK, 9.7.: finali ženske. PETEK, 10.7.: finali moški. SOBOTA, 11.7.: eventualne prekinjene tekme.

V Novi Gorici zaključna prireditev Iger pod košema

Danes bo v Novi Gorici v okviru novogoriških praznikov zaključna prireditev z nagrajevanjem Jadranskega turnirja v minibasketu Igre pod košema za letnike 1982 in mlajše. Na tem turnirju je nastopilo osem ekip: Bor, Breg, Divača, Kontovel, Nova Gorica, Polet, Postojna in Sokol. Zbor udeležencev bo ob 16.30 izpred Kulturnega doma v Novi Gorici, prireditev pa se bo začela ob 17. uri.

Na sliki M. Magajne trenutek z zaključne prireditve Trofeje Jadran v minibasketu, ki je bila pred kratkim v Prosvetnem domu na Opčinah.

Po uspešni tekmovalni smučarski sezoni še hvalevredna pobuda Izredno koristen vaditeljski tečaj

Po uspešni tekmovalni sezoni in po zanimivih pobudah za amaterje je za zaključek te smučarske sezone pomembno omeniti še vaditeljski tečaj, ki so ga naši smučarji opravili v prejšnjih mesecih. To je res obogatitev za naše smučanje, saj bo ta nov kader gotovo pripomogel k temu, da se bo tudi med našo mladino vzbudilo večje zanimanje za ta šport in obenem razvilo kakovostnejše smučanje.

Tečaj je organizirala Smučarska zveza Slovenije. Tečaj pa je vodil, tako praktični kot teoretski del, demonstrator Dušan Videmšek, pri ocenjevanju pa je bil prisoten tudi predsednik Zveze Milan Zvon.

Prijavili so se kandidati vseh petih slovenskih društev. Prisotni so bili, za Breg Aleš Štefančič; za SPDT Maksimiljan Kralj, Erik Dolhar, Marko Preselj, Sabrina Žezlina in Miran Guštin; za Brdno Valentin Šuber, Christian Volpi, Peter Ferluga in Majda Janežič; za Mladino Vanesa Mezgec in Lara Prašelj; za Devin pa David in Jaro Sossi. Prvi in drugi del tečaja so opravili

na Voglu. V jutranjih urah je bil na vrsti praktični del, popoldne pa teoretski. Kandidati so zadnji del programa opravili v Bocnu, oz. na Kaniču.

Ob koncu je treba pohvaliti Rada Šuberja za vsestransko pomoč pri organizaciji tega tečaja. (FP)

Na sliki: udeleženci vaditeljskega tečaja.

Kolesarji Sežane in Opčin na mednarodnem maratonu Kolesarjenje brez meja

Kolesarski klub Sežana, ki ga vodi Ivo Jorgič in združuje veliko število mladih, in kolesarski klub Petelin z Opčin pod vodstvom Maksa Petelina prirejata v juliju mesecu kolesarski maraton pod nazivom Kolesarjenje brez meja. Približno deset kolesarjev bo v spremstvu 10. julija krenilo iz Sežane na pot, dolgo 2.100 km s končnim ciljem v eni najmanjših evropskih držav, v Luksemburgu. Udeleženci mednarodnega maratona bodo v 14 dneh prevozili osem držav.

Od vsega začetka, odkar je zaživel sežanski kolesarski klub, le-ta uspešno sodeluje s svojimi sovrstniki z Opčin, ki jim preceduje Maks Petelin. Zato ni čudno, da se je ideja o kolesarjenju brez meja prorodila prav ob družabnem srečanju ob praznovanju novega leta.

Priprave potekajo že nekaj časa, kolesarji pridno trenirajo večkrat tedensko in si nabirajo kondicijo. V šali nam je nekdaj od udeležencev dejal, da se zanašajo tudi na skrite rezerve. Upajmo, da tudi so, saj bodo morali dnevno prevoziti blizu 180 km.

Startali bodo 10. julija v Sežani in se od domačinov poslovili s častnim krogom po samem mestu. Pot jih bo vodi-

la na Goriško preko mejnega prehoda Rožna dolina, nadalje v Italijo (Gorica, Videm, Tolmezzo, Monte croce carnico), Avstrijo (Kötschach, Lienz, Pass, Thurn, Kitzbühel, Thier see), Nemčijo (Urprung pass, Bad Tölz, Landseberg, Ulm, Stuttgart, Karlsruhe, Saar Brücken), do končnega cilja v Luksemburgu, ki je predviden za 16. julija in kjer si bodo ogledali mesto Remich in Luksemburg. Preko Francije (Metz, Grand Fontaine, Selestat, Marcolshem), Nemčije (Kreiburg, Schaffhausen), Švice (Konstanz), Linhenštaina (Vaduz), Švice (Fluela pass, Ofen pas) in Italije (Stelvio, Bolzano, Cortina, Ampezzo, Videm, Opčine) se bodo vračali na domača tla.

Izdelan imajo točno določen načrt in to po etapah oziroma dnevih. Načrt vsebuje tudi potek poti in število kilometrov, kraje za prenočevanje idr. Poudariti velja, da bodo v zadnji etapi skozi Dolomite prevozili znamenite hribe in prelaze (F. Stebrio z 2.757 m n.v., Costalunga, Pordoi itd.). Skratka prevozili bodo 12 hribov prve kategorije in tako skupaj prekolesarili več kot 22.000 m nadmorske višine.

OLGA KNEZ-STOJKOVIČ